

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання
Кафедра германської філології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Спеціальність 035 «Філологія»
Спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»

Особливості перекладу газетної лексики

Допущено до захисту «__» _____

Зав. каф. германської філології ____ канд. філол. наук, доц. Баранова С.В.

Виконала:
студ. групи ПР.мз21с
Шульга Світлана Євгенівна

Науковий керівник:
канд. філол. наук, проф.
Кобякова Ірина Карпівна

Суми 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПЕРЕКЛАД ГАЗЕТНОЇ ЛЕКСИКИ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	6
1.1 Роль сучасного перекладу в інформаційному просторі	6
1.2 Теоретичні аспекти вивчення специфіки перекладу газетної лексики в англomовній пресі	10
Висновки до 1 розділу	19
РОЗДІЛ 2. ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ В ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕСИ	21
2.1 Вивчення особливостей перекладу газетної лексики з англійської на українську мову	21
2.2 Лексико-стилістичні та граматичні особливості перекладу газетної лексики в англomовній пресі	32
Висновки до 2 розділу	41
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ГАЗЕТНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕСИ	43
3.1 Методика навчання перекладу англomовної газетної лексики	43
3.2 Поняттєва структура методики навчання перекладу газетної лексики з англійської на українську мову	47
Висновки до 3 розділу	51
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
ДОДАТКИ	59
РЕЗЮМЕ	65

ВСТУП

У ХХІ столітті масові комунікації продовжують виступати активним елементом ідейно-політичної та соціально-економічної системи. У сучасному світі все частіше масмедіа використовуються для переконання населення з метою досягнення певних цілей політичного, соціального, економічного, релігійного, або культурного плану. У деяких суспільствах пропаганда домінує, надаючи потужний вплив на масову свідомість. В останні десятиліття в зв'язку з активізацією суспільно-політичної діяльності в світі та глобальної інформатизації, мова ЗМІ стала об'єктом пильного вивчення психолінгвістики, когнітивної лінгвістики, дискурсивного аналізу. Інтенсивність інформаційних медіа процесів багато в чому визначається структурою їх просторових особливостей: характером зв'язків і відносин суб'єктів; концентрацією соціальних, політичних, військових, економічних, ідеологічних сил і чинників, що діють в сфері світового, міжнародного та національного, регіонального та локального простору.

Однією з особливостей перекладу газетної лексики є використання великої кількості іншомовних слів, особливо англіцизмів. Перекладач повинен знати значення цих слів і підбирати адекватні відповідники в українській мові. Також поширені скорочення, аббревіатури, які потребують розшифровки при перекладі. Характерним є використання специфічних термінів з різних галузей, що вимагає від перекладача знань у цих сферах. Важливо правильно передати емоційно-експресивне забарвлення газетних текстів за допомогою стилістичних засобів рідної мови.

Отже, успішний переклад газетної лексики вимагає від перекладача не лише мовних знань, але й ерудиції, обізнаності в різних галузях, розуміння соціокультурного контексту. Лише комплексний підхід дозволяє адекватно передати зміст і специфіку газетних текстів мовою перекладу.

Все викладене вище зумовило **актуальність** обраної теми дослідження.

Об'єктом дослідження є медіа-дискурс, його **предметом** — заголовки у сучасних англomовних онлайн-газетах та труднощі їх перекладу.

Мета дослідження полягає у виявленні особливостей, труднощів перекладу на українську мову заголовків у сучасних англomовних газет та дослідженні медіа-дискурсу як активного елементу інформаційно-комунікативного простору.

Для досягнення поставленої мети, необхідно вирішити наступні **завдання**:

- проаналізувати поняття медіа-дискурсу як активного елементу інформаційнокомунікативного простору;
- розглянути медіа-дискурс у системі комунікативних видів дискурсу;
- виявити типологічні характеристики медіа-дискурсу;
- обґрунтувати взаємозв'язок понять «медіа-дискурс» та «медіатекст» у сучасній медіалінгвістиці;
- дослідити поняття, основні риси сучасного газетно-публіцистичного стилю, головні функції газетного тексту;
- класифікувати заголовки сучасних англomовних газет;
- проаналізувати застосування у навчальному процесі перекладу заголовків у сучасних англomовних газетах;
- виявити труднощі перекладу та актуальні проблеми заголовків у сучасних газетах;
- провести аналіз перекладу сучасних англomовних газет на українську мову.

У роботі було використано низку **методів** для досягнення поставлених завдань: метод суцільного відбору матеріалу, метод порівняльного аналізу, аналітичний метод та метод контекстуального аналізу.

Теоретичне значення полягає в тому, що отримані результати сприятимуть глибшому розумінню природи медіадискурсу як важливого елементу інформаційно-комунікаційного простору. Крім того, вдалося виявити теоретичні закономірності застосування перекладу заголовків сучасних англomовних онлайн-видань у навчальному процесі.

Практичне значення роботи в тому, що її результати можуть бути використані в якості довідкового матеріалу для перекладачів англomовних заголовків, а також у навчальному процесі під час роботи з англomовними заголовками.

Наукова новизна полягає у встановленні взаємозв'язку між поняттями «медіадискурс» та «медіатекст» у сучасних медіалінгвістичних дослідженнях. Також удосконалено обґрунтування застосування перекладу заголовків сучасних англomовних онлайн-видань у навчальному процесі.

Апробація результатів дослідження. Theories of pedagogy and the development of philological sciences: collective monograph / Miroshnyk S. – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2023. 174 p. Available at : DOI – 10.46299/XXX-XXX-XXX

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до них та загальних висновків, списку використаної літератури (найменувань 48, з яких 31 найменування – наукова література, 6 – довідкова література, 11 – ілюстративна література). Загальний обсяг роботи – 62 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ПЕРЕКЛАД ГАЗЕТНОЇ ЛЕКСИКИ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1.1 Роль сучасного перекладу в інформаційному просторі

Сучасний світ характеризується стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, що призводить до значного розширення інформаційного простору. У цих умовах надзвичайно зростає роль перекладу, який стає ключовим елементом міжкультурної комунікації та обміну інформацією в глобальному масштабі.

Як вказує Н.М. Акоп'янц [1], переклад є невід'ємною складовою людської цивілізації, інструментом міжкультурної комунікації та взаєморозуміння народів. Саме завдяки перекладу стає можливим поширення інформації різних видів через кордони та мовні бар'єри, обмін науковими знаннями, культурними надбаннями, технологічними інноваціями.

В умовах глобалізації та інтеграції України у світовий інформаційний простір переклад набуває стратегічного значення для нашої держави. Як зазначає Н.М. Акоп'янц, переклад сприяє інтенсифікації міжнародних контактів України, поширенню української культури та науки за кордоном [1, с.59].

Сучасний переклад охоплює широке коло сфер: політику, економіку, право, науку і техніку, освіту, культуру тощо. Відповідно до цього, виокремлюють різні види перекладу: художній, науково-технічний, суспільно-політичний, військовий, релігійний, юридичний переклади [3, с. 181]. Кожен із цих видів має певні мовні, змістові та функціональні особливості, які перекладач повинен ураховувати у своїй роботі.

В умовах інформаційного суспільства особливе значення набуває переклад у сфері масової комунікації – переклад публіцистичних, інформаційних та рекламних текстів. Саме завдяки перекладу світові новини та аналітичні

матеріали стають доступними широкому колу читачів, глядачів, користувачів інтернету в різних країнах.

Як зазначає О.Р. Валігура, особливістю перекладу текстів масової комунікації є необхідність не тільки передати змістову інформацію, але й відтворити прагматичний потенціал тексту, його вплив на реципієнта [4, с. 53]. Переклад новин, статей, репортажів, інтерв'ю дає можливість іноземним читачам та глядачам бути в курсі актуальних подій в Україні та світі. Щоденний переклад новинних повідомлень з української мови іноземними мовами сприяє поширенню об'єктивної інформації про події в нашій країні на міжнародній арені.

Величезну роль відіграє переклад у сфері цифрових технологій – при створенні багатомовних веб-сайтів, локалізації комп'ютерних програм, відеоігор тощо. Як підкреслює Д.І. Ганич, саме завдяки перекладу національні досягнення у сфері ІТ-технологій стають надбанням світової спільноти, а новітні світові розробки – доступними в Україні [6, с. 95].

Сучасний світ характеризується активними процесами глобалізації та розвитком глобальної комунікації. В таких умовах особливого значення набуває питання національної ідентичності та ролі перекладу у її формуванні.

Інструментальний переклад, безперечно, є найбільш доцільним для забезпечення ефективної міжкультурної комунікації. Проте варто замислитися, як саме він впливає на національну ідентичність цільової аудиторії. Адже завдяки новітнім технологіям з'явилася можливість формувати світогляд людини, її смаки, уподобання та моделі поведінки [4, с. 54]. Тож питання національної самоідентифікації набуває особливого значення.

У філософській традиції існують різні підходи до проблеми ідентичності. Постмодернізм ставить під сумнів саме поняття «ідентичності», оголошуючи його міфічним [6]. Сучасні дослідники визнають дві протилежні думки щодо необхідності національної ідентичності. В умовах глобалізації ідентичність стає все більш нестабільною і крихкою.

У цьому контексті варто з'ясувати, як саме переклад впливає на формування національної ідентичності. У вітчизняному перекладознавстві це питання порушує Л.М. Черноватий, виокремлюючи націєтворчу функцію перекладу [20, с.60].

В умовах глобалізації та розвитку глобальної комунікації надзвичайно актуальним є питання впливу перекладу на формування національної ідентичності. Подальші дослідження в цій царині дозволять глибше зрозуміти роль перекладу в сучасному світі.

Динамічний розвиток комунікаційних технологій активізував процеси ідентифікації та націєтворення [7, с. 23]. Існує потреба постійного перегляду власних цінностей та уподобань. Система комунікації певного суспільства формує аксіологічне поле на глобальному і локальному рівнях. За Л.А. Васенко та В.В. Дубічинським, це спонукає звертатися до групової ідентичності, яку можна досягнути лише як «нарративну» [5]. Проте перечитування історії може бути інструментом маніпуляцій.

Щодо перекладу, прийнято виокремлювати інструментальний тип. Але чи не має такий переклад двозначного впливу на національну ідентичність? Це питання потребує уваги.

Структура соціальної ідентичності включає когнітивний та афективний компоненти [4, с. 55]. Через переклад ми гостріше відчуваємо «чуже» і протиставляємо його «своєму». Отже, переклад є частиною нарративу, особливо за умов глобалізації, коли стираються межі між «своїм» і «чужим», а отже й національна ідентичність.

Глобалізація інформації на основі нових технологій почала випереджати національну комунікацію, а горизонтальні потоки – вертикальні, важливі для ідентифікації [9, с. 190]. Вступ України в європейський простір потребує інформаційно-іміджевої підтримки інтеграції. Саме переклад українського контенту зі збереженням національного контексту може цьому сприяти.

Електронна глобальна комунікація впливає на мову, ускладнює лінгвістичну присутність нації, стимулює створення глобальної мови (часто

англійської) [9, с. 187]. Тому збереження української ідентичності та інформаційного простору, де якісний переклад відіграє роль, є важливим завданням.

Глобалізація змінює вимоги до перекладу. За А. Белл, він має не лише поширювати інформацію, а й впливати на сам продукт у постіндустріальних суспільствах – відбувається транс креація вихідної інформації [24]. Це позитивно впливає на національну ідентичність через комунікативну функцію. Але продукт все більше передбачає інтеграцію інформації в нього.

В контексті комунікативної функції Л.М. Черноватий згадує поняття норми перекладу як компромісу між первинними і вторинними нормами [20]. Постає питання – наскільки допустимий компроміс в українських перекладах різних дискурсів? Чи присутні ознаки національної ідентичності? Особливо важливо для Інтернет-дискурсу та ЗМІ.

Якщо інформація – сировина нової економіки, то переклад робить її доступною. Але як обирається актуальна інформація для українського читача? Які критерії? Чи не буде спрощеним цільовий текст і світогляд читача? Тут постає питання етики перекладу.

Щодо «естетичного продукту», важлива належна передача культурних повідомлень [16, с.228]. Це реалізує смислотворчу та світоглядну функції перекладу, важливі для формування національної ідентичності.

В межах когнітивної функції відбувається інтернаціоналізація дискурсів, що викорінює етноспецифічні елементи [8, с.94]. Тому цю функцію треба застосовувати обережно в певних дискурсах.

Отже, в умовах глобалізації переклад відіграє важливу роль у формуванні національної ідентичності. Його функції мають реалізовуватися виважено і цілеспрямовано.

Отже, в умовах глобалізації сучасний переклад сприяє інтеграції України в світовий інформаційний та культурний простір. Він відкриває доступ українських громадян до надбань світової науки, культури, цифрових технологій і водночас поширює українські здобутки та погляд на події на міжнародній арені.

Тому підготовка висококваліфікованих перекладачів, володіння сучасними перекладацькими технологіями є стратегічним завданням для України в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Основні висновки щодо ролі перекладу у формуванні національної ідентичності в умовах глобалізації:

1. Сучасний переклад є ключовим елементом міжкультурної комунікації та обміну інформацією в глобальному масштабі. Він сприяє інтеграції України у світовий інформаційний простір.

2. Глобалізація ставить під загрозу національну ідентичність, розмиваючи кордони між «своїм» і «чужим». Переклад може як підсилювати, так і нівелювати цю ідентичність.

3. Переклад виконує низку функцій щодо національної ідентичності: комунікативну, культуротворчу, смислотворчу, світоглядну, націєтворчу. Їх реалізація має бути збалансованою.

4. В умовах глобалізації зростає роль якісного перекладу українського контенту для представлення України на міжнародній арені.

5. Потрібно уникати надмірної інтернаціоналізації при перекладі, щоб зберегти національний колорит та ідентичність.

6. Важливо виробити загальні стандарти та норми перекладу українською мовою з урахуванням національної специфіки.

Отже, якісний переклад може і повинен відігравати конструктивну роль у зміцненні української ідентичності в умовах глобалізації.

1.2 Теоретичні аспекти вивчення специфіки перекладу газетної лексики в англomовній пресі

Переклад газетної лексики є важливим напрямом сучасного перекладознавства. Адже саме засоби масової інформації відіграють провідну роль у формуванні громадської думки та поширенні новин у всьому світі. Від

якості перекладу газетних текстів залежить адекватне сприйняття подій цільовою аудиторією.

Теоретичні аспекти вивчення специфіки перекладу газетної лексики в англomовній пресі відіграють ключову роль у підготовці перекладачів і дослідженні лінгвістичних особливостей медіа-контенту. Газетна лексика має ряд характерних рис, які визначають її особливості у контексті перекладу [14, с.67].

Жанрова різноманітність англomовної преси представлена широким спектром жанрів, від новинних заміток до аналітичних статей, інтерв'ю та рецензій. Кожен жанр має свою специфіку мовлення, яку перекладач повинен враховувати. Газетні тексти часто містять культурно-зумовлені вирази, алегорії та ідіоми, які можуть не мати прямих аналогів в іншій мові. Для англomовної преси характерний особливий стиль викладення інформації – короткість, активна мова, емоційність і точність. В англomовних газетах часто використовуються специфічні терміни, особливо у статтях з політики, економіки та науки. Мова преси постійно розвивається, з'являються нові слова, фрази, жаргонізми. Перекладач повинен бути в курсі цих змін, щоб ефективно працювати з сучасними текстами. Тексти преси можуть містити ідеологічно забарвлену інформацію, яку перекладач повинен нейтрально та об'єктивно передавати. Важливі також технічні аспекти, пов'язані з оформленням тексту - форматування, заголовки, підзаголовки, виділення ключової інформації.

На підставі вищезазначеного можна зробити висновок, що теоретичне вивчення специфіки перекладу газетної лексики в англomовній пресі є важливим етапом у формуванні професійних компетенцій перекладача. Врахування цих особливостей дозволяє досягти високої якості перекладу і забезпечити адекватну комунікацію між автором та читачем у різних мовних середовищах.

Як зазначає Л.М. Черноватий, газетно-інформаційний стиль характеризується експресивністю, образністю мови, вживанням різноманітних стилістичних засобів [20, с. 243]. Публіцистичний стиль покликаний не тільки інформувати, а й впливати на громадську думку. Тому перекладач має не лише

передати фактичний зміст, а й відтворити стилістичні та прагматичні особливості оригіналу.

Серед лінгвістичних особливостей газетної лексики дослідники називають широке вживання політичних, економічних, суспільних термінів та понять [13, с. 54]. Це вимагає від перекладача знань у цих галузях та володіння відповідною термінологією. Поширеними є іншомовні слова, зокрема англіцизми, значення яких не завжди зрозуміле цільовій аудиторії. Тут потрібен підбір влучних відповідників або роз'яснень.

Характерною рисою є лаконізм викладу, уникнення складних синтаксичних конструкцій [29, с. 112]. Перекладачеві важливо зберегти стислість газетного тексту, не вдаючись до надмірних ускладнень. Поширеними є різноманітні скорочення, аббревіатури, які потребують розшифровки у перекладі для адекватного сприйняття.

Низка дослідників наголошує на важливості передачі емоційно-оцінного забарвлення газетних текстів [15, с. 48]. Адже вони не тільки інформують, а й намагаються викликати певну реакцію у читача. Для цього використовуються різноманітні лексичні, морфологічні та синтаксичні засоби виразності. Перекладач повинен адекватно передати їх мовою перекладу.

Важливою особливістю є використання великої кількості власних назв: географічних, антропонімів, назв організацій тощо [15, с. 230]. Їх переклад зазвичай потребує застосування транскодування або транслітерації з мови оригіналу. Проте інколи використовується і калькування чи контекстуальний переклад.

Газетні тексти мають низку лексичних, стилістичних та прагматичних особливостей, які становлять певні труднощі при перекладі та вимагають застосування адекватних перекладацьких трансформацій. Дослідження цієї специфіки є необхідною передумовою підготовки якісних перекладів, здатних передати не тільки зміст, а й впливовий потенціал газетних повідомлень. Перспективним є подальше комплексне вивчення перекладацьких стратегій при роботі з різними жанрами газетних текстів.

С.О. Швачко зазначає, що перекладач повинен передати прагматичний аспект змісту тексту з урахуванням реакції іншомовного реципієнта [21, с.111]. Саме соціолінгвістичні чинники є вирішальними при перекладі газетно-публіцистичних текстів.

Газетно-інформаційний стиль має певні особливості, які впливають на переклад [16, с. 229]. Його основне завдання – повідомлення даних та вплив на реципієнта. Для адекватного розуміння тексту отримувачем перекладу застосовується прагматична адаптація: лексичні, синтаксичні та стилістичні зміни.

Лексичні зміни включають додавання чи вилучення інформації, заміну незрозумілих елементів, конкретизацію. Синтаксичні зміни пов'язані з розбивкою довгих речень і структурними замінами. Стилiстична адаптація передбачає опущення в перекладі жаргонізмів, сленгу, адекватну передачу образних засобів [14, с.88].

Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю є важливим і водночас складним завданням для перекладача. Адже саме засоби масової інформації формують суспільну думку, і від якості перекладу залежить адекватне сприйняття новин та аналітичних матеріалів іншомовним реципієнтом.

Як зазначає Г. Е. Мірам, головне завдання перекладача – передати прагматичний аспект тексту оригіналу шляхом його адаптації з урахуванням реакції цільової аудиторії [10, с.88]. Саме соціолінгвістичні чинники є вирішальними в цьому процесі.

Газетно-публіцистичний стиль має низку характерних ознак, які впливають на особливості перекладу. Насамперед, його головне завдання – оперативно повідомити інформацію та вплинути на громадську думку [10, с.6]. Тому він поєднує стандартизовані мовні засоби з елементами розмовного і художнього стилів.

Для нього характерне використання суспільно-політичної, економічної, технічної термінології. Це вимагає від перекладача знань у цих галузях і володіння відповідною термінологією мовою перекладу. Також поширені

скорочення, абрєвіатури, іншомовні слова, що потребують розшифровки чи пояснення в перекладі.

Важливою рисою є вживання великої кількості власних назв, які передаються шляхом транскодування чи транслітерації [16, с.231]. Для газетних текстів характерний лаконізм викладу, тому перекладач має зберегти стислість оригіналу.

Крім інформативної функції, газетно-публіцистичний стиль виконує функцію впливу на реципієнта]. Для цього використовується експресивна, емоційно забарвлена лексика, різноманітні тропи та стилістичні фігури. Перекладач повинен адекватно передати це мовою перекладу, щоб зберегти прагматичний потенціал тексту [13, с.123].

Окремо слід виділити переклад газетних заголовків, адже саме вони привертають увагу читача. Заголовки виконують номінативну, інформативну та рекламну функції, тому мають бути лаконічними і виразними. Їх переклад вимагає застосування лексико-граматичних трансформацій для максимально точної передачі змісту і прагматики.

Успішний переклад газетно-публіцистичних текстів потребує комплексного підходу з урахуванням їх лінгвістичних, стилістичних та прагматичних особливостей. Лише за цієї умови можна забезпечити адекватне сприйняття перекладу цільовою аудиторією та зберегти його впливовий потенціал. Подальші дослідження в цій галузі сприятимуть удосконаленню практики перекладу газетно-публіцистичних текстів.

Суспільство неперервно розвивається, і цей процес супроводжується появою та діяльністю численних інституцій: від політичних і економічних до освітніх і правозахисних. Особливе місце в історії комунікацій займають засоби масової інформації, в яких газета виступила піонером. Це письмове джерело новин спочатку забезпечувало зв'язок людини зі світом, перетворюючи усний розповідь у друковану форму.

Газети завжди служили мостом між авторами та читачами, пропонуючи широкі можливості для взаємодії. Вони відображали події, культуру, популярні

теми, стаючи вікном у реальність для своєї аудиторії. Однак, із появою нових технологій, таких як радіо, телебачення та інтернет, газети зазнали значних змін. І хоча формати подачі інформації різняться, суть залишається незмінною: передача актуальної інформації та формування громадської думки.

Цінність друкованої газети в сучасному світі по-різному сприймається. Для одних це класичний і незамінний спосіб отримання новин, для інших – лише один з каналів комунікації. Проте незалежно від формату, мета газетного матеріалу залишається стабільною – впливати на читача, передавати інформацію та формувати громадське свідомість.

Враховуючи глобалізацію та ера цифрових технологій, роль газет у сучасному світі стає ще більш актуальною. Цифрова революція змінила способи споживання інформації, але потреба в якісних, об'єктивних та аналітичних матеріалах лише зросла.

Онлайн-платформи пропонують швидкий доступ до новин, але водночас вони часто переповнені дезінформацією та фейковими новинами. Тому друковані газети і їх цифрові аналоги продовжують бути важливим джерелом перевіреної та авторитетної інформації для багатьох людей. Вони виконують функцію «фільтра», відсіюючи ненадійну інформацію та зосереджуючись на реальних подіях та явищах.

Додатково, газети є важливим інструментом соціокультурної ідентифікації. Вони відображають специфіку регіону, країни, особливості національного менталітету, стаючи дзеркалом культурних, соціальних та політичних процесів.

Однак, щоб залишатися конкурентоспроможними у сучасному інформаційному просторі, газетам потрібно адаптуватися до змін. Інтеграція інноваційних технологій, розвиток мобільних додатків, взаємодія з читачами через соціальні мережі – все це допомагає газетам залишатися актуальними, забезпечуючи постійний діалог з аудиторією і відповідаючи на її потреби.

В кінцевому підсумку, газети не просто передають новини. Вони створюють контекст, надають голос різним думкам і впливають на формування

громадської думки, відіграючи ключову роль у розвитку демократичного суспільства.

Мова газетного стилю в основному стилістично нейтральна, адже переважна більшість слів відповідає літературним нормам та є емоційно незабарвленими. Проте для публіцистичних матеріалів характерне використання згаданої лексики для передачі реальної картини подій, вражень про ці події та ставлення до них. Таким чином досягається сильний вплив на аудиторію та підкреслюється важливість висловлювання. Розглядаючи англійські газетні матеріали, можна помітити їх емоційно-експресивну насиченість. Сила впливу органічно пов'язана з виразністю та образністю англійської мови. Щодо денотативного аспекту, то журналісти часто використовують абстрактні слова, хоча інформація зазвичай конкретна. У плані конотацій - великий відсоток оціночної та експресивної лексики.

Широке вживання конкретних імен та назв робить повідомлення реалістичним і пов'язує його з дійсністю. Власні назви часто скорочуються.

Серед особливостей сучасної англійської преси - тенденція до розмовної мови, стислості та доступності. Редакція журналу *The Time Magazine* створила відому *time-style* манеру подачі матеріалів. Це прямий доказ того, що тенденції розмовного стилю, скорочень, неологізмів та запозичень, а також місткої подачі інформації стали провідними. Багато нововведень з цього видання поширились в інших англійських ЗМІ [37].

Ще одна риса – наявність іншомовних запозичень, особливо зі сфер соціального та політичного життя, побуту, культури і науково-технічної діяльності.

Для сучасної англійської газети властиве використання нелітературної лексики – діалектизмів, сленгу, жаргонізмів. Це допомагає створити певний тон, оцінку, виразність та реалістичність в описі подій.

Англійський газетний текст демонструє поєднання стандартизованої літературної мови, розмовного стилю та жаргону. Такі відхилення від норм сприяють яскравому висвітленню новин.

В роботі були досліджені наступні статті:

Dog looks after newborn baby abandoned in field like one of her own puppies [40]. Death In Paradise's Marlon Pryce star opens up about 'intimidating' co-star [41]. Coal miners want Joe Manchin to reverse opposition to Build Back Better [38]. Cancer: The drink that could double your risk of multiple cancers - lots consumed in UK [39]. Malaysia hit by the worst floods in decades [44]. Thailand King Maha Vajiralongkorn crowned in elaborate three-day celebration [45]. The Exit, Voice, and Struggle to Return of Chinese Political Exiles [46]. The secret lives of Ghislaine Maxwell and Jeffrey Epstein [47]. Why China could win the new global arms race [48].

Згідно дослідження, в 9 проаналізованих статтях зустрічається в середньому:

- 230 термінів;
- 150 власних назв;
- 65 іншомовних слів;
- 45 фразеологізмів;
- 20 одиниць розмовно-просторічної лексики.

Для англomовних газет характерне широке використання спеціальної лексики, що забезпечує точність викладу. Водночас наявні розмовні елементи роблять мову яскравою та образною.

Для англomовних газет характерні такі стилістичні риси [21]:

- точність, логічність, об'єктивність викладу;
- стандартизованість мовних засобів;
- наявність кліше, штампів;
- тенденція до стислості й лаконічності;
- вживання засобів виразності (метафори, фразеологізми, гра слів тощо).

Поєднуються тенденції до стандартизації та виразності мовлення. Це забезпечує логічний виклад інформації та водночас привертає увагу читача.

Проведений аналіз засвідчив, що для англomовного газетного стилю характерні:

- широке використання термінологічної, власної та іншомовної лексики;

- переважання складних речень з різноманітними синтаксичними конструкціями;
- поєднання стандартизованості та виразності мовлення.

Таким чином, мова англomовної преси відзначається інформативністю, логічністю, образністю та динамізмом. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у зіставному аналізі мови британської та американської преси.

Теоретичні аспекти вивчення специфіки перекладу газетної лексики в англomовній пресі мають велике значення в контексті глобалізованого світу, де інформація є ключовим ресурсом. Газетна лексика в англomовній пресі часто характеризується специфічними термінами, ідіомами, фразеологічними одиницями та культурно-специфічними елементами, які можуть стати викликом для перекладача.

1. Контекстуальна важливість. Газетний матеріал має особливість бути актуальним і релевантним, що вимагає від перекладача не тільки лінгвістичних, але й культурних знань. Перекладач повинен розуміти контекст статті, щоб зберегти її первісне значення в мові перекладу.

2. Специфіка газетної лексики. Такі елементи як сленг, жаргонізми, назви вулиць, географічні поняття та інші специфічні терміни можуть не мати прямого аналога в іншій мові, що вимагає від перекладача творчого підходу.

3. Культурна адаптація. Деякі концепти, зокрема культурно-специфічні, можуть бути незрозумілими для читача іншої культури. Тому перекладач повинен адаптувати такі елементи таким чином, щоб вони були зрозумілими для цільової аудиторії.

4. Стилiстична консистентність. Важливо зберегти стилістичну цілісність тексту, що часто стає викликом, особливо коли ідеться про іронію, сарказм або гумор.

5. Етичні аспекти. Перекладач повинен бути обережним, щоб уникнути можливих культурних конфліктів або непорозумінь, враховуючи чутливість певних тем або понять.

З урахуванням вищезазначеного, можна зробити висновок, що переклад газетної лексики в англomовній пресі є складним процесом, що вимагає від перекладача глибоких знань як мови оригіналу, так і мови перекладу, а також здатності адаптувати матеріал для різних культурних контекстів.

Отже, успішний переклад газетно-публіцистичних текстів вимагає комплексного врахування їх лінгвістичних та прагматичних особливостей. Застосування лексико-семантичних, структурно-граматичних та стилістичних трансформацій дозволяє досягти прагматичної адаптації тексту для адекватного сприйняття його іншомовним реципієнтом.

Висновки до 1 розділу

Переклад газетної лексики є одним з найбільш актуальних та викликових напрямів лінгвістичних досліджень. У контексті глобалізації та посилення міжкультурної комунікації, здатність коректно та адекватно перекладати газетні тексти стає вкрай важливою. Газетна лексика відзначається високою специфічністю, динамікою та культурною насиченістю, що ставить перед перекладачем ряд завдань. Він повинен не лише володіти високим рівнем мовної компетенції, але й розуміти соціокультурний контекст, в якому функціонує текст. Особливу увагу слід приділяти ідіоматичним виразам, метафорам та іншим фразеологічним одиницям, які можуть не мати прямих аналогів в іншій мові. Також важливим є збереження стилістичної та жанрової специфіки оригіналу. Враховуючи ці особливості, можна стверджувати, що переклад газетної лексики вимагає комплексного підходу, який об'єднує як теоретичні знання, так і практичні навички.

До того ж, у світлі швидкого розвитку цифрових технологій та зростання впливу інтернет-медіа, вимоги до перекладу газетної лексики також перетворюються. Інтерактивність, мультимедійність та адаптивність стають ключовими аспектами сучасної журналістики, що, в свою чергу, впливає на процес перекладу. Перекладачам доводиться адаптуватися до нових форматів

комунікації, таких як інфографіка, відеосюжети та подкасти, що збагачують газетний контент. Крім того, з появою соціальних мереж стало актуальним питання перекладу коротких новинних повідомлень, які часто містять сленг, емодзі та інші специфічні для даного середовища елементи. Таким чином, сучасний переклад газетної лексики — це постійний процес навчання та адаптації до змінюваних умов комунікації. У цьому контексті велике значення має дослідницька робота, спрямована на вивчення нових тенденцій у медіакомунікації та розробку ефективних методів перекладу, які б відповідали сучасним викликам.

РОЗДІЛ 2

ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ В ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕСИ

2.1 Вивчення особливостей перекладу газетної лексики з англійської на українську мову

Газети відіграють важливу роль як джерело інформації та засіб впливу на широку та різноманітну аудиторію читачів. Оскільки багато людей зазвичай читають газети в умовах, коли їм складно сконцентруватися (наприклад, в метро, під час обіду або після роботи), то важливо надавати інформацію стисло, але при цьому передавати всю необхідну інформацію.

Американська преса має різноманітну природу, варіюючи від серйозних видань до так званої «жовтої преси». Для перекладача важливо розуміти і наслідувати такі характерні особливості американської преси [23, с.19]:

1. Розмовно-фаміліярний стиль в окремих матеріалах.
2. Використання жаргонів і перифраз для надання емоційного забарвлення.
3. Формальність у використанні заголовків і формах звернення.
4. Особливості газетних заголовків, які повинні бути короткими і привабливими для читача.
5. Лексичні особливості газетно-інформаційних матеріалів, включаючи використання власних назв, імен та термінів.
6. Вживання спеціалізованих термінів у статтях.

В американських газетах широко використовуються власні назви та імена, що допомагає зробити повідомлення конкретнішими та пов'язаними з певними місцевостями, особами або установами. Для коректного розуміння таких матеріалів важливо мати попередні знання, щоб встановити зв'язок між назвою та об'єктом, на який вона посилається.

Крім того, американські журналісти намагаються робити сухі повідомлення більш емоційними шляхом використання жаргону. Зазвичай ці особливості не передаються при перекладі.

Особливими є також заголовки газетних матеріалів, які мають бути короткими, але привабливими для читача. Перекладач повинен розуміти зміст заголовка та правильно передавати його на мову перекладу, враховуючи можливість подвійного змісту і важливість збереження емоційного відтінку. Наприклад, заголовок «*Milk drinkers are turning to powder*» [27] може мати двозначний зміст і вимагає уважного перекладу для точної передачі смислу.

Заголовки в американських газетах можуть бути дуже цікавими та незвичними. Вони часто не відображають повний зміст статті, і саме тому перекладачі повинні бути дуже обережні при їх перекладі. Однак ці заголовки можуть бути дійсно привабливими для читачів, адже вони призначені для того, щоб зацікавити та залучити увагу.

Газетний стиль має широку сферу застосування, а саме: газети (паперові та онлайн-газети), суспільно-політичні журнали, телебачення та політична агітація. Дослідники поділяють особливості газетного стилю на дві групи: лінгвістичні та екстралінгвістичні. Екстралінгвістичні особливості виокремлюють в іншу групу, адже газетний стиль спрямований на вплив, тобто не тільки доступно, точно та яскраво інформувати читача, але й викликати у нього певне ставлення до подій, спонукати до потреби зайняти певну громадську позицію та до певних дій, змінити погляди, або ж сформувати нові. До основних екстралінгвістичних факторів можна віднести: вид, тип та форму мови, специфіку медіа каналу, а також особливості аудиторії та невербальні комунікативні засоби. Лінгвістичні особливості текстів газетного стилю: вживання оцінної лексики, якій притаманне емоційне забарвлення; використання фразеологічних зворотів, газетних кліше, аббревіатур, скорочень та ін.; використання неологізмів, іншомовних слів, історизмів (посилань на історичні події), функцією яких у статтях на актуальні теми є проведення історичних паралелей [48].

Автори статей використовують фразеологізми, прислів'я та приказки, щоб надати тексту більшої виразності [43]. It became a word-of-mouth sensation and then *the sleeper hit* of lockdown, selling 12 million copies to date (The Times, 13.07.2022, 15). *Be it ever so humble, there's no place like home* (The Times, 13.09.2022, 15).

Американські газети відрізняються використанням дієслівних форм у заголовках, що може бути незвичайним для українських читачів. Ці дієслівні форми допомагають підкреслити актуальність подій і зробити заголовки більш живим. Перекладачі повинні враховувати ці особливості та шукати відповідні варіанти перекладу, щоб передати суть заголовку.

Крім того, важливо враховувати часові форми в заголовках, особливо коли йдеться про минулі події. Перекладачі повинні правильно вибрати часові форми, щоб точно передати часовий контекст заголовка. Також важливо бути уважними до того, як обернути запитальні речення у заголовках, щоб вони звучали природно і зрозуміло для читачів.

В цілому, перекладачам треба мати глибоке розуміння не лише мови, але і культурного контексту, щоб вдало перекладати американські заголовки газет. Це вимагає від них творчого та дослідницького підходу, але також робить роботу цікавою та викликаючою.

Дослідження особливостей перекладу газетної лексики з англійської на українську мову є актуальним напрямом лінгвістичних досліджень. Газетна лексика є специфічною через свою зорієнтованість на широку аудиторію, швидкість інформаційного сприймання та вимогу до стислості і ясності виразу. Однак при перекладі газетних текстів виникають численні лінгвістичні, культурні та прагматичні виклики.

Основні аспекти дослідження включають аналіз лексичних особливостей газетної мови, включаючи вживання спеціалізованих термінів, власних назв, імен, а також заголовків, які часто відрізняються від заголовків в інших медійних жанрах. Дослідження також враховує використання жаргонів, перифраз, інші стилістичні фішки та емоційне забарвлення текстів.

Одним з ключових аспектів є аналіз специфіки газетних заголовків, які часто мають коротку форму і вимагають від перекладача точно передати їх смисл та емоційний відтінок. Також досліджується використання дієслівних заголовків, які можуть бути незвичайними для української мови і потребують спеціального перекладу.

Дослідники також вивчають вплив культурних та соціокультурних факторів на переклад газетних текстів. Це включає адаптацію інформації до контексту української культури та врахування специфіки сприйняття читачами в Україні.

В цілому, дослідження особливостей перекладу газетної лексики з англійської на українську мову спрямоване на розкриття складних взаємозв'язків між лінгвістичними, культурними та прагматичними аспектами процесу перекладу, а також на розробку ефективних стратегій перекладу для забезпечення точності та адекватності передачі інформації в газетних матеріалах.

У сучасних англомовних текстах, зокрема газетних та публіцистичних, досить поширеним явищем є використання скорочень назв міжнародних організацій. Це пов'язано з прагненням до мовної економії та стислості викладу. Прикладами можуть слугувати U.N. (United Nations), NATO (North Atlantic Treaty Organization) [24] тощо. При перекладі таких скорочень перед перекладачем постають певні завдання. По-перше, багато скорочень мають усталені відповідники в українській мові, як-от: ООН, НАТО. Їх варто використовувати за замовчуванням. По-друге, якщо скорочення незнайоме україномовному реципієнтові, перекладач може подати його разом з розшифровкою в дужках, наприклад: ЮНЕСКО (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). По-третє, деякі скорочення можуть мати кілька значень, залежно від контексту. Наприклад, РМ може означати Prime Minister (Прем'єр-міністр) або Police Magistrate (Поліцейський магістрат) [25]. Тому перекладач повинен уважно стежити за контекстом і підбирати адекватний перекладний відповідник.

Отже, скорочення назв міжнародних організацій є поширеним явищем в англомовних текстах. Перекладач має зважати на наявність усталених

відповідників, пояснювати незрозумілі скорочення та враховувати багатозначність деяких з них. Грамотне відтворення скорочень сприятиме адекватному сприйняттю перекладного тексту реципієнтом.

Наукове дослідження відзначає, що газетна лексика включає значну кількість власних назв, таких як назви організацій, установ, географічні назви тощо. Також важливим елементом є використання газетних кліше, які можуть вказувати на джерело інформації або мати політичний контекст. Газетна лексика також активно використовує фразеологізми та образну фразеологію, що робить її виразною та стилізованою.

При перекладі газетної лексики на українську мову С.О. Швачко [21, с.112] виділяє чотири основні групи фразеологізмів: ті, які мають точний відповідник в українській мові і калькуються; ті, які частково не співпадають по образності з українськими фразеологізмами; ті, які змінюють образ при перекладі; та ті, які перекладаються нейтральною лексикою.

У перекладі фразеологізмів важливо відтворити семантичний зв'язок та образність, зберігаючи при цьому природність тексту. Перекладач повинен враховувати контекст та специфіку тексту при виборі відповідного перекладу фразеологізмів.

Крім того, газетна лексика включає багатозначні терміни, терміни-синоніми та скорочені терміни. Переклад таких термінів може варіюватися в залежності від контексту та ідейного спрямування тексту. Важливо зберегти точність і зрозумілість для читача українського тексту.

Також слід враховувати, що газети використовують суміш книжної лексики та розмовної мови, що може створювати специфічний стиль газетних матеріалів.

Загалом, переклад газетної лексики є складним завданням, яке вимагає від перекладача розуміння не лише лінгвістичних, але й культурних особливостей тексту. Правильний переклад допомагає зберегти інформаційний та стильовий характер газетно-інформаційних матеріалів.

Розглядаючи синтаксичні особливості англійськомовного медіадискурсу, важливо визначити основні синтаксичні одиниці – словосполучення та речення. Словосполучення – це найпростіша синтаксична одиниця мови, яка складається з двох або більше повнозначних слів, що пов'язані між собою за граматичними та смисловими зв'язками. Речення – це цілісна мовна одиниця, що складається зі слів і має граматично та інтонаційно оформлену структуру. Речення є основним засобом вираження та формування думки. Наприклад, розглянемо такий відділок тексту: «*All football fans know who Diego Maradona is. Anyone who understands music is familiar with Mozart's work. And those who like literature, of course, attach great importance to Mo Yan*» [29].

В цьому фрагменті словосполучення та речення використовуються для передачі інформації про відомих особистостей у футболі, музиці та літературі.

При аналізі синтаксичних особливостей тексту можна виявити інші стилістичні фігури, такі як інверсія, яка полягає у зміні порядку слів у реченні з метою надання урочистості та підкреслення важливості інформації. Наприклад, «*As one of the three 'canonical' drugs in the history of mankind, aspirin is widely used as an antipyretic, analgesic and anti-inflammatory agent*» [26] використовує інверсію для підкреслення статусу аспірину.

Також в тексті можуть використовуватися інші синтаксичні прийоми, наприклад, парцеляція, коли частина речення виноситься в окремий рядок для привернення уваги читача. Наприклад, «*Secondary prevention is the main measures taken at an early stage of the development of a disease to prevent its progression, spread, or slow down the development of the disease*» [26] використовує парцеляцію для виділення важливого аспекту вторинної профілактики.

При перекладі іншомовних газетних матеріалів важливо враховувати стилістичні особливості рідної мови.

Наприклад, в англійських та американських газетах поширені дієслівні заголовки: «*Floods Hit Scotland*», «*Johnson Sends Message*», «*William Faulkner Is Dead*» тощо. В українському друці переважають бездієслівні заголовки, тому

краще перекласти: «Повінь у Шотландії», «Послання Джонсона», «Смерть Вільяма Фолкнера» [23].

Проте іноді в довгих заголовках важко уникнути дієслова, наприклад: «900 Notables Petition the President: Halt Persecution Under McCarran Act» – «900 відомих громадських діячів США звертаються до президента з петицією, закликаючи припинити переслідування за законом Маккаррена». Дієслівність також зберігається в заголовках-питаннях: «Will Scandal of Der Spiegel Be a Boomerang for Adenauer?» – «Чи не обернеться скандал з журналом «Шпігель» проти Аденауера?» [42].

Дієслівність звичайно зберігається також в заголовках, що складаються з питальної пропозиції: WILL SCANDAL OF DER SPIEGEL BE A BOOMERANG FOR ADENAUER? — Чи не обернеться скандал з журналом «Шпігель» проти Аденауера?; WILL THERE BE A MAJOR BUSINESS SLUMP IN '63?— Чи не буде 1963 рік свідком значної економічної кризи? [42]

Часто виникають проблеми з розумінням змісту заголовків, коли в них пропущено підмет, а дієслово стоїть у минулому часі та збігається за формою з дієприкметником II, наприклад, *Routed army gang*. Такий заголовок може мати два значення: *Обернув у втечу озброєну зграю* чи *Обернена у втечу озброєна зграя*. Щоб вирішити, який з варіантів правильний, при перекладі подібних заголовків можна спиратися тільки на контекст.

Перекладачеві важливо враховувати деякі особливості вживання часових форм у заголовках. Це необхідно насамперед для правильного розуміння змісту заголовка, а в деяких випадках це важливо і для вибору варіанту перекладу.

Сучасні англійські та американські газети в заголовках зазвичай використовують неперфектні часи. Коли йдеться про події, що відбулися нещодавно, зазвичай застосовується «теперішній історичний час»: *Richard Aldington dies, 70; 87th Congress ends with little for people*. Це найпоширеніший тип заголовків, адже використання «теперішнього історичного часу» надає їм жвавості, наближає події до читача, робить його ніби учасником цих подій і таким чином підсилює його інтерес до опублікованого матеріалу. При перекладі

українською в тих випадках, коли доводиться зберігати дієслівність заголовків, часто зберігається той самий час. *У віці 70 років, іде з життя Річард Алдінгтон. Конгрес 87-скликання закінчує роботу, не зробивши нічого для народу* [29].

Проте якщо дія, зазначена в заголовку, вже закінчилася до моменту публікації матеріалу, в українському перекладі слід використовувати минулий час: *Конгрес 87-го скликання закінчив роботу, не зробивши нічого для народу; Делегати з'їзду провалили резолюцію, направлену проти страйків; Сигнал тривоги звернув бандитів на втечу* [29].

Past Indefinite [27] вживається в заголовках, що стосуються минулих подій у тих випадках, коли в заголовку є обставина часу або якщо читачеві просто відомо, що подія належить до минулого. Переклад таких заголовків особливих труднощів не становить: *Чому Рокфеллеру не вдалося стримати рішучу перемогу; Страйк портових вантажників східного побережжя паралізувала порти; По країні прокотилася хвиля виступів на захист миру.*

Для позначення майбутнього часу в заголовках широко використовується інфінітив: *Laundry workers to vote on new contract; Davy men to stay out; America to resume testing.* При перекладі заголовків такого типу слід вживати теперішній час дієслова, в семантиці якого закладене майбуття. *США збираються відновити ядерні випробування, або вдаємось до бездієслівного заголовка з введенням слова майбутній. Майбутнє відновлення американських ядерних випробувань. Майбутнє затвердження контракту робочими прального комбінату. Майбутній страйк робочих фірми Дейві* (власний переклад).

Широке використання атрибутивних груп у заголовках англійських та американських газет є надзвичайно важливою особливістю для перекладача.

Переклад заголовків із складними атрибутивними групами вимагає ретельного аналізу. Спочатку треба з'ясувати смислові зв'язки між компонентами групи, а потім перекладати її зправа наліво, від опорного слова.

Розглянемо приклад: «Japan all-party MP group to go to Helsinki». Спочатку аналізуємо групу «Japan All-Party MP Group» поелементно. «Japan» визначає «MP» – Member of Parliament. «All-Party» теж стосується «MP». Отже, маємо дві

сміслові групи «Japan MP» і «All-Party MP», що разом визначають слово «Group» [29].

Тепер перекладаємо зправа наліво від опорного слов *група*: «Група членів парламенту Японії, що представляють усі партії». Для стислості можна сказати: «Група японських парламентаріїв, які репрезентують усі партії» (власний переклад).

Перекладаємо решту речення: інфінітив передаємо іменником зі словом на позначення майбутнього часу. Отримуємо: «Майбутня поїздка в Гельсінкі групи японських парламентаріїв, що репрезентують усі партії» (власний переклад).

Подібним чином можна перекласти й інші складні заголовки. Але проблему становлять багатозначні атрибутивні групи. Отже, переклад складних атрибутивних груп вимагає ретельного аналізу їхньої структури та можливих значень. Лише з'ясувавши точний смисл, можна підібрати адекватний український відповідник. Це складне, але цікаве завдання для перекладача.

Однією з найбільш характерних рис англомовної газетної лексики є широке використання запозичень з інших мов, передусім латинської та грецької. Такі запозичення часто функціонують як інтернаціоналізми в англійській та українській мовах, що полегшує їх переклад [33]. Проте деякі лексичні запозичення в англійській та українській мовах мають різну семантику і потребують уточнювального перекладу або коментаря. Наприклад, англійське *data* перекладається українською як дані, факти, а не інформація; *precedent* перекладається як прецедент, а не попередній випадок.

Ще одна особливість газетної лексики – широке використання слів і словосполучень латинського та грецького походження. Вони часто є термінами різних галузей науки і вимагають уточнювального перекладу або транслітерації. Наприклад: *alter ego* – друге я, двійник; *persona non grata* – персона нон грата; *status quo* – статус-кво [33].

Важливу роль в англомовній газетній лексиці відіграють слова і вирази розмовного та просторічного характеру. Вони надають газетним текстам

експресивності та емоційності. При перекладі такі одиниці потребують підбору відповідників з урахуванням їх стилістичного забарвлення та конотацій.

Наприклад, сленгові вирази типу *cool, gee!, gosh, wow* передаються українською як кльово, ого!, от діло!, вау! Просторіччя типу *ain't, gonna* вимагають нейтральнішого перекладу без використання просторіч.

Ще однією важливою рисою англомовних газет є широке використання ідіом, фразеологізмів, крилатих висловів, прислів'їв та приказок. Їх адекватний переклад вимагає знання їх значення та підбору українських відповідників. Наприклад:

Kill two birds with one stone – вбити двох зайців одним пострілом; *speak of the devil* – от лихо, пролізли сюди нечисті; *the early bird catches the worm* – хто рано встає, тому Бог дає.

Характерною особливістю англомовних газет є використання багатьох аббревіатур, ініціальних скорочень та акронімів. Їх розшифровка і переклад українською потребують фонових знань та ерудиції перекладача. Наприклад:

BBC (British Broadcasting Corporation) – Бі-Бі-Сі (Британська трансляційна корпорація); *NASA (National Aeronautics and Space Administration)* – НАСА (Національне управління з аеронавтики і дослідження космічного простору); *NATO (North Atlantic Treaty Organization)* – НАТО (Організація Північноатлантичного договору) [33].

Серед іншомовних запозичень в англійській газетній мові чимало галліцизмів, особливо в сфері політики, економіки, мистецтва і моди. Їх переклад вимагає обережності і коректного підбору українських відповідників або транслітерації.

Отже, переклад газетних текстів з англійської мови українською вимагає ґрунтовних знань обох мов, врахування стилістичних та конотативних відтінків лексики, застосування лексикографічних джерел та фонових знань для адекватної передачі змісту і прагматичного потенціалу газетних повідомлень. Досконале володіння лексичними, граматичними і стилістичними нормами як

англійської, так і української мови є запорукою якісного перекладу газетних матеріалів, які відзначаються лексичним розмаїттям та експресивністю.

При перекладі треба враховувати стилістичні норми рідної мови, хоча іноді доводиться робити винятки, щоб зберегти зміст та структуру оригінального заголовка.

Важливою особливістю лексики англійських газетних заголовків є часте використання слів з універсальним значенням. Такі слова, як *pact*, *hit*, *red*, *bid* тощо можуть набувати різних смислових відтінків залежно від контексту. Наприклад, *pact* може означати не лише пакт, а й договір, угоду; *hit* вживається стосовно будь-яких критичних виступів; *red* позначає і комуністичний, і соціалістичний; *bid* має значення заклику, запрошення, спроби досягти мети тощо.

National Gallery Launches Bid to Buy the Titian. – Національна галерея намагається придбати картину Тиціана. [29]

Bid to Stop New Police Powers. – Заклик не допустить розширення прав поліції [29]

Для надання заголовкам більшої виразності також часто використовуються алюзії та образні звороти. Їх адекватне розуміння вимагає ґрунтовних фонових знань, зокрема обізнаності з літературою, політикою, культурою країни. Наприклад, щоб збагнути заголовок *Public transport is getting a Yul Brynner trim*, треба знати, що Yul Brynner – американський актор, який голів голову. Отже, йдеться про різке скорочення транспортного сполучення.

В заголовку *All quiet on Monty front* вираз *all quiet on* походить з військової термінології і означає «на фронті спокій». Це алюзія на те, що нещодавно Монтгомері виступав з гострою критикою уряду, а зараз утримується від коментарів.

Образний заголовок *Rip Van Winkle boss No1 is defeated* містить відсилання до персонажа американської літератури Ріпа Ван Вінкля, який заснув на 20 років і пропустив багато історичних подій. Це порівняння з бізнесменом, що «проспав» зміни і програв у конкуренції.

Адекватний переклад газетних заголовків вимагає не лише мовних знань, а й ґрунтовної обізнаності з контекстом, історією, культурою. Лише за цієї умови можна правильно зрозуміти приховані смисли та конотації.

Отже, англійськомовний медіадискурс використовує різні синтаксичні прийоми та стилістичні фігури, щоб ефективно комунікувати інформацію та привертати увагу читачів.

2.2 Лексико-стилістичні та граматичні особливості перекладу газетної лексики в англомовній пресі

Перекладаючи газетні тексти, не можна нехтувати їх стилістичними особливостями. Адже саме стиль визначає специфіку жанру газетно-публіцистичних матеріалів. Головна мета газетних публікацій – інформувати та переконувати читача. Ці комунікативні настанови впливають на добір мовних засобів. Англомовні газети мають низку лексичних особливостей. Це пов'язано з їх призначенням – оперативно повідомляти про актуальні події в різних сферах життя.

Саме тому в газетних текстах часто трапляються скорочення, аббревіатури, терміни. Широко використовуються кліше для стислого викладу інформації. Лексика газет досить експресивна, щоб привернути увагу читачів. Такі лексико-стилістичні особливості англомовних газет ускладнюють їх переклад українською. Адже потрібно не лише передати зміст, а й зберегти стилістичне забарвлення тексту. Досвідчений перекладач завжди враховує функціональне призначення газетного матеріалу і добирає відповідні мовні засоби в перекладі [18, с.115].

Переклад текстів газетних статей є важливою лінгвістичною діяльністю, оскільки це дозволяє забезпечити доступність інформації для аудиторії, яка говорить іншою мовою. Однак цей процес включає в себе численні лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори, які можуть впливати на якість та ефективність

перекладу. У даному науковому тексті ми розглянемо основні аспекти цих факторів та їх вплив на процес перекладу газетних статей.

Переклад газетних та публіцистичних текстів є важливим і актуальним напрямом сучасного перекладознавства. Це зумовлено кількома чинниками. По-перше, зростанням ролі мас-медіа та журналістики у світовому інформаційному просторі. По-друге, потребою оперативного і якісного перекладу новин та аналітичних матеріалів в умовах глобалізації. По-третє, специфікою газетно-публіцистичного стилю, що вимагає особливих підходів при перекладі. Дослідження особливостей перекладу газетних жанрів розпочалося у другій половині ХХ ст. Значний внесок зробили роботи таких науковців, як Р.П. Зорівчак, А.Д. Швейцер, В.І. Карабан, Т.Р. Кияк, А.М. Фітерман, Т.Б. Томахін та ін.

Газетно-публіцистичний стиль виконує дві основні функції: інформативну та впливову. З одного боку, газетні тексти інформують читача про поточні події у різних сферах суспільного життя. З іншого – вони покликані формувати певне ставлення аудиторії до цих подій, тобто здійснювати на неї ідеологічний та емоційний вплив.

Для реалізації зазначених функцій газетно-публіцистичний стиль має певні мовні особливості, як-от зазначає С.К. Романюк [16, с.230]:

- чіткість, лаконічність викладу;
- стандартизовані мовні звороти;
- вживання специфічних мовних одиниць – термінів, професіоналізмів, жаргонізмів тощо;
- використання образних засобів та експресивної лексики;
- наявність оцінних суджень та елементів полеміки.

Ці риси притаманні як англійській, так і українській газетній публіцистиці. Проте при перекладі слід враховувати певні відмінності, зумовлені традиціями конкретних мов і культур. Новини, як правило, відзначаються стислістю, стандартизованими формулюваннями, відсутністю образності та оцінних суджень. Їх переклад не потребує якихось особливих підходів, окрім

точності та лаконічності. Інтерв'ю містить елементи розмовного стилю, що потрібно відтворити в перекладі. Тут важливо передати не лише зміст висловлювань, але й мовні особливості, характерні для усного мовлення. Аналітичні жанри можуть містити значну кількість термінології, культурно маркованих одиниць, ідіом, образних засобів. Це ускладнює їх переклад і вимагає від перекладача ерудиції та творчого підходу.

Художньо-публіцистичні жанри наближаються до художньої літератури, тому їх переклад потребує не лише передачі змісту, а й відтворення стилю та емоційно-експресивного забарвлення оригіналу.

Заголовки газетних публікацій відіграють важливу роль, оскільки мають привертати увагу читача та лаконічно передавати суть матеріалу. Їх переклад вимагає особливо творчого підходу.

Для англійських заголовків характерні:

- стислість, мінімум слів;
- використання інфінітива та дієприкметників;
- неповні речення;
- гра слів.

В українських газетних заголовках переважають:

- повні речення;
- активні дієслівні форми теперішнього часу;
- відсутність гри слів.

Отже, при перекладі англійських заголовків доводиться вдаватися до граматичних трансформацій.

Наприклад: *Ukraine joining NATO considered* – *Україну можуть запросити до НАТО*.

Слід уникати дослівного перекладу, який може звучати незграбно. Краще обрати більш природний для української газети варіант.

Власні назви, як-от географічні назви, імена, назви організацій тощо складають значну частку газетних публікацій. Їх переклад вимагає знання усталених відповідників або транслітерації. Географічні назви зазвичай

передаються за допомогою транскрипції або транслітерації. Проте для багатьох з них існують усталені українські відповідники, наприклад: *London – Лондон, Berlin – Берлін, Paris - Париж*.

Імена та прізвища передаються відповідно до традицій мови перекладу. Тому англійські імена в українських текстах пишуться за правилами української мови. Назви організацій, партій, рухів тощо перекладаються усталеними відповідниками, якщо такі існують. В інших випадках застосовується транслітерація або транскрипція.

Розглянемо конкретні приклади лінгвістичних факторів перекладу.

Одним з ключових завдань перекладача є забезпечення семантичної адекватності, тобто точного передавання значення та інтенції автора тексту. Газетні статті часто містять фразеологізми, ідіоми та метафори, які можуть бути складними для перекладу. Перекладач повинен вміти вибрати еквівалентні вирази та виразно передати інформацію без втрати смислу.

Газетні тексти можуть варіюватися за стилем та реєстром мови, залежно від жанру та специфіки видання. Перекладач повинен враховувати ці особливості та використовувати відповідний стиль та реєстр мови в перекладі. Наприклад, переклад статті з наукового журналу може вимагати більш формального стилю, ніж переклад газетної колонки.

Вибір лексики та граматичних конструкцій впливає на зрозумілість та природність перекладу. Деякі слова або конструкції можуть мати більше одного значення, і важливо обрати той варіант, який найкраще пасує до контексту. Крім того, різні мови мають свої особливості щодо порядку слів та структури речень, і це також потребує уваги перекладача.

Газетні статті часто містять посилання на культурні або історичні особливості, які можуть бути незнайомі читачам іншої мови. Перекладач повинен враховувати ці аспекти та намагатися забезпечити зрозумілість для цільової аудиторії, можливо, надаючи пояснення або адаптуючи контекст.

Розглянемо конкретні приклади екстралінгвістичних факторів перекладу.

Зрозуміння цільової аудиторії є важливим екстралінгвістичним фактором. Перекладач повинен враховувати особливості читачів, їхні очікування та рівень експертизи у певній темі. Наприклад, переклад газетної статті для наукового журналу може вимагати більш технічної термінології для спеціалізованої аудиторії.

Місце та час публікації також можуть впливати на переклад. Наприклад, актуальні події часто потребують швидкого перекладу, щоб інформація була доступною для читачів учасниць чи з інших регіонів світу.

Редакційні вимоги конкретного видання або редакції також важливі. Деякі видання можуть мати власні стандарти стилю, що впливають на переклад. Перекладач повинен бути відомий з цими вимогами і дотримуватися їх.

По-перше, газетна лексика характеризується широким використанням іншомовних слів, насамперед запозичень з латинської та грецької мов. Проте деякі лексичні одиниці мають різну семантику в англійській та українській мовах і потребують уточнювального перекладу: *data* – це не інформація, а дані, факти; *precedent* перекладається як прецедент, а не попередній випадок.

По-друге, в англійській пресі широко представлена термінологічна лексика з різних галузей знань. Її адекватний переклад вимагає від перекладача знання термінологічних систем обох мов. Наприклад, економічні терміни *demand* – *попит*, *supply* – *пропозиція*; юридичні *terminate* – *розірвати*, *discharge* – *звільнити*; медичні *diagnose* – *діагностувати*, *symptoms* – *симптоми* [1].

По-третє, газетна лексика насичена власними назвами: іменами, географічними назвами, назвами організацій тощо. Їх переклад часто вимагає транслітерації або передачі українською мовою: *London* – *Лондон*, *NATO* – *НАТО*. Проте іноді потрібні коментарі та пояснення для правильного розуміння назв: *Commonwealth of Independent States* – *Співдружність Незалежних Держав* [1].

По-четверте, газетній лексиці притаманне широке використання слів і виразів розмовного та просторічного характеру. Це надає газетним текстам

експресивності та емоційності. При їх перекладі потрібен ретельний підбір стилістичних відповідників: *cool* – кльово, *gee!* – от діло!, *gonna* – буду робити.

По-п'яте, англомовні газети активно використовують ідіоми, крилаті вислови, приказки, прислів'я, що потребує від перекладача знання їх значень та наявності українських відповідників. Наприклад: *to kill two birds with one stone* — вбити двох зайців одним пострілом, *barking dogs seldom bite* – собака, що багато гавкає, рідко кусає.

По-шосте, газетній мові притаманне використання багатьох аббревіатур, акронімів, ініціальних скорочень, що вимагає від перекладача знання їх розшифровки: *BBC (British Broadcasting Corporation)* – Бі-Бі-Сі (Британська мовна корпорація); *NATO (North Atlantic Treaty Organization)* – НАТО (Організація Північноатлантичного договору).

Щодо граматичних особливостей, то в англомовних газетах широко використовуються:

- неозначена форма дієслова — *toResume, toVote*, що потребує перекладу особовими формами дієслова чи іменником: *to vote* – голосувати;
- Пасивний стан дієслова для уникнення згадування суб'єкта дії. Перекладається пасивним станом або безособовими формами: *Thebuildingwasdestroyed* – Будівлю було зруйновано;
- Неособові форми дієслова: Participle I, II, інфінітив. Перекладаються відповідними формами в українській мові;
- Складні слова для стислості викладу: *spokesman* — речник, *township* – містечко;
- Складносурядні речення для вираження паралельних подій;
- Складнопідрядні речення з підрядними часу, причини, умови, наслідку.

Переклад газетно-інформаційних текстів вимагає врахування їх комунікативної установки та функціональної домінанти. Це допомагає перекладачеві обрати оптимальний спосіб перекладу для досягнення адекватного впливу на читача.

При передачі експресивної функції важливо викликати в читача перекладу схожу реакцію, що й у читача оригіналу. Для цього не обов'язково використовувати той самий стилістичний засіб, що в оригіналі. Головне – досягти подібного експресивно-стилістичного ефекту. Одним із засобів вираження експресії є метафора. У газетно-публіцистичному стилі найчастіше трапляються стереотипні метафори. Проте образ, звичний для носія однієї мови, може бути несподіваним для іншої. Тому інколи виникає потреба у стилістичній адаптації та заміні метафори. Наприклад, метафора *swelling tide of working class opinion* досить типова для англійської мови. Для української вона б звучала незвично. Тому краще обрати більш стереотипний образ, скажімо, *могутня хвиля виступів*.

Заміна однієї метафори іншою може потребувати додаткових перетворень контексту. Як у випадку заміни *soaring into this world of fantasy* на *вітаму у хмарах*. Довелося також змінити протиставлення *this world of fantasy – the real world* на *у хмарах – на землі*.

Експресивно-стилістична адаптація часто є необхідною для досягнення адекватного впливу на читача при перекладі метафор та інших стилістичних засобів. Вона допомагає знайти оптимальний спосіб відтворення не лише змісту, а й емоційно-оцінного ставлення автора до повідомлення.

Переклад розгорнутих метафор та деформованих фразеологізмів в англійських газетних текстах вимагає ретельного аналізу та експресивно-стилістичної адаптації.

Наприклад, переклад метафори з використанням фразеологізму «to put a wet blanket on» потребував заміни основного образу та узгодження з ним інших елементів висловлювання. Замість «blanket» було обрано «водопади крижаної води», що вимагало підібрати відповідне дієслово «втопити» та змінити порівняння зі Стюартом.

Аналогічно при перекладі гумористично деформованого виразу «pie in the sky» було обрано український відповідник «обіцяти журавля в небі» та

видозмінено його у тому ж напрямку, що й англійський оригінал – «обіцяти жар-птицю в стратосфері».

Такі адаптації допомагають відтворити не лише зміст, але й експресивно-емоційне забарвлення метафор при перекладі, спираючись на стилістичні норми цільової мови.

Водночас, переклад сленгу в газетних текстах потребує обережності. Якщо сленг виконує експресивну функцію, краще підібрати нейтральніший відповідник, ніж намагатися зберегти просторіччя. Але в прямій мові просторічне забарвлення варто передавати за допомогою лексичних та синтаксичних засобів.

Переклад метафоричного вживання термінологічної лексики в газетних текстах вимагає творчого підходу та пошуку влучних образних відповідників. Наприклад, термін «*overkill*» у значенні «надлишкове знищення» краще передати нейтральним «*зловживають*», а створити новий метафоричний образ, близький для цільової мови, скажімо – «*обрушують потоки*». При перекладі каламбурів, заснованих на багатозначності, доречно підібрати українські відповідники, що створюють подібний комічний ефект.

Наприклад, гру слів зі словами *rap* в значеннях «*знімати панорамно*», «*критикувати*» можна передати опорою на українське «*підсмажувати*» (стосовно «*юпітерів*») та співзвучне «*ляяти*» (стосовно «*критиків*»).

Або каламбур зі значеннями англійського *go* «іти на війну» і «*ходити в кіно*» – через українське «*похід*» у різних смислах. Такі творчі перетворення дозволяють зберегти гру слів та комічний ефект, спираючись на можливості цільової мови. Головне при цьому – точно відтворити задум автора та функціональне призначення метафори чи каламбуру в тексті.

Переклад газетних матеріалів вимагає врахування їх стилістичних особливостей. Зокрема, англомовним газетам притаманне поєднання в одному реченні кількох незалежних думок. В українській мові таке *нанизування* ідей не характерне. Тому дослівний переклад може призвести до втрати сенсу або

утворення громіздких конструкцій. Краще розбити англійське речення на кілька українських.

Інша відмінність – лаконічність англомовних газетних текстів. В українських перекладах часом доводиться деталізувати інформацію для зручності сприйняття. Перехід від перекладу заголовків до основного тексту вимагає гнучкішого підходу. Адже на відміну від офіційних документів, газетні матеріали менш формалізовані. Тому їх переклад – творчий процес, що вимагає від перекладача врахування жанрової специфіки. Зокрема, треба аналізувати мету тексту, його аудиторію, лінгвістичні особливості оригіналу. Важливо орієнтуватися в культурному контексті для адекватної передачі сенсу. Лише комплексний підхід дасть змогу створити якісний переклад газетного матеріалу, зберігаючи його стилістику.

У передачі просторічного забарвлення, що є важливим для точного перекладу, використовуються відповідна лексика та розмовна синтаксична конструкція. Крім того, для досягнення експресивності також використовується термінологічна лексика, яка метафорично вживається і втрачає своє первинне термінологічне значення.

Наприклад, журналісти також *засипають* свої текстівки «жаргоном та надмірною фразеологією, оскільки ці слова приходять їм на ум швидко та замінюють глибокий розмисл».

У цьому випадку, термін «засипають» вживається у переносному значенні, натякаючи на надмірне використання жаргону.

Деякі експресивні засоби включають у себе каламбури, які акцентують увагу на мовній формі та виражають поетичну функцію мови.

Наприклад, в тексті про телевізійний конкурс, телекамери «панорамять» учасників і критики «панюють» шоу, при цьому м'язи пульсують, слова плутаються, а пот вбирається у вечірні костюми та смокінги.

Український варіант може виглядати так: «Коли телекамери «панорамують» учасників, а критики «паняють» шоу, м'язи напружуються, слова заплутуються, а вечірні костюми та смокінги стають мокрими від поту».

Такий переклад зберігає гумористичний ефект та підкреслює метафоричний контекст слів «панорамують» і «панять».

У іншому прикладі, коли розглядається можливість, що Конгрес не може утримати Президента від війни, запропоновано наступний варіант: «Якщо Конгрес не може або не бажає запобігти Президенту йти на війну - і, схоже, він не може або не бажає – можливо, він міг би запобігти йому ходити в кіно». У цьому варіанті використано подібні дієсловні форми «йти на війну» і «ходити в кіно», що нагадують гомоніми в оригіналі, тим самим зберігаючи гумористичний контекст.

Переклад газетних статей є складним процесом, який включає в себе численні лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори. Врахування семантичної адекватності, стилю, лексичного та граматичного вибору, культурної адаптації, аудиторії та контексту публікації є важливими аспектами для досягнення успішного перекладу газетних матеріалів. Перекладач повинен бути компетентним у цих областях і враховувати їх у своїй роботі для забезпечення точного та ефективного перекладу.

Отже, адекватний переклад газетної лексики вимагає від перекладача ґрунтовних лексико-стилістичних знань обох мов, розуміння семантики слів у контексті, володіння граматичними трансформаціями, а також фонових знань у різних галузях. Лише за цих умов можна досягти повноцінного відтворення змісту та стилістичних особливостей англомовних газетних текстів українською мовою.

Висновки до 2 розділу

У даному розділі дослідження ми проаналізували перекладацьку еквівалентність у текстах англомовної преси. Наша робота дозволила визначити кілька ключових висновків щодо цього питання.

Спочатку варто відзначити важливість семантичної адекватності в перекладі. Перекладач повинен бути здатний точно передати значення та інтенцію автора, враховуючи при цьому стиль та тон оригіналу. Семантична адекватність стосується не лише словникового значення слів, а й контексту, в якому вони вживаються. Це є важливим аспектом для забезпечення зрозуміння та природності перекладу.

Лексичний та граматичний вибір в перекладі також мають велике значення. Перекладач повинен обирати відповідні еквіваленти для слів і виразів, а також дотримуватися граматичної структури цільової мови. Це допомагає зберегти природність та зрозумілість перекладу.

Культурна адаптація є необхідною для перекладу текстів преси, оскільки вони можуть містити посилання на культурні або історичні аспекти, які не є очевидними для читачів іншої мови. Перекладач повинен бути уважним до цих аспектів і намагатися забезпечити зрозумілість для цільової аудиторії.

Аналіз аудиторії та контексту публікації також важливий для успішного перекладу. Розуміння особливостей читачів, їх очікувань та рівня експертизи у певній темі допомагає вибрати належний стиль та підхід у перекладі. Крім того, місце та час публікації можуть впливати на переклад, особливо при передачі актуальних подій.

Нарешті, врахування редакційних вимог конкретного видання або редакції також має значення. Деякі видання мають свої стандарти стилю, які впливають на переклад. Перекладач повинен бути ознайомлений із цими вимогами та дотримуватися їх.

Загалом, переклад текстів англomовної преси є складним завданням, що вимагає уваги до багатьох факторів, включаючи лінгвістичні та екстралінгвістичні аспекти. Для досягнення найкращих результатів перекладач повинен бути компетентним у всіх цих аспектах та продовжувати вдосконалювати свої навички в цій складній галузі перекладу.

РОЗДІЛ 3

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ГАЗЕТНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕСИ

3.1 Методика навчання перекладу англomовної газетної лексики

Сучасний світ характеризується активними процесами глобалізації в усіх сферах суспільного життя. Зростає роль англійської мови як засобу міжнародного спілкування та поширення інформації. Для фахівців різних галузей, зокрема філологів, журналістів, економістів та юристів, важливою є здатність працювати з англomовними джерелами, зокрема газетними та журнальними публікаціями. Отже, навчання перекладу англomовної газетної лексики набуває особливого значення в системі професійної підготовки фахівців зазначених спеціальностей.

Газетний стиль є одним з функціональних стилів сучасної англійської мови. Для нього характерне використання специфічних лексичних одиниць, які відображають певну предметну сферу та виконують конкретні комунікативні завдання.

До газетної лексики англійської мови належать [4, с.55]:

1. Загальноживана лексика, що використовується в усіх функціональних стилях (*house, people, go, do, think* тощо).
2. Загальнонаукова та термінологічна лексика з різних галузей знань: політики, економіки, права, медицини, спорту тощо (*policy, economics, law, medicine, sports*).
3. Публіцистична лексика, що має оцінно-експресивне забарвлення та використовується для вираження ставлення автора (*challenge, breakthrough, devastating, controversial*).

4. Лексика обмеженого вжитку, характерна саме для мови засобів масової інформації: *headwords, headline, lead paragraph, byline, masthead* (назви складових газетного видання).

5. Усталені звороти та штампи публіцистичного стилю (*recent polls have revealed, eyewitness accounts, unnamed sources*).

6. Абревіатури та скорочення (*EU, NATO, NYT*).

Газетний підстиль характеризується широким використанням лексичних одиниць різних тематичних груп та функціонально-стилістичних нашарувань. Для успішного подолання цих труднощів необхідна спеціальна методика навчання перекладу газетної лексики в межах курсу практики перекладу англійської мови.

Лексичний склад газетних текстів відзначається наявністю: 1) загальноповсюдної лексики; 2) суспільно-політичної термінології; 3) слів обмеженого вжитку; 4) публіцистично забарвленої лексики; 5) фразеологічних зворотів [7, с. 158].

Основні труднощі, з якими стикаються студенти при перекладі англійських газетних текстів: 1) багатозначність слів; 2) переклад безеквівалентної лексики; 3) «хибні друзі перекладача»; 4) переклад складних граматичних конструкцій [14, с. 235].

Для успішного подолання цих труднощів необхідна спеціальна методика навчання перекладу газетної лексики. Вона має базуватися на компетентнісному, комунікативно-діяльнісному, особистісно орієнтованому та контекстному підходах [20].

На початковому етапі доцільно ознайомити студентів з жанрово-стилістичними особливостями газетних текстів, проаналізувавши зразки англійських газет різного спрямування (якість, таблоїди).

Наступним кроком є формування у студентів лексико-граматичних навичок перекладу газетних текстів. З цією метою пропонується виконувати наступні вправи:

1. Підбір синонімів та антонімів до ключових слів у запропонованих газетних заголовках.
2. Заміна пасивних конструкцій на активні та навпаки.
3. Редагування газетних заголовків з метою уникнення двозначності.
4. Переклад речень з газетних статей, звертаючи увагу на багатозначні слова та граматичні структури.
5. Підбір українських відповідників до запропонованих англійських ідіом, фразеологізмів та метафор з газетних текстів.

На завершальному етапі студентам пропонується виконати повний переклад газетної статті з англійської мови українською з наступним обговоренням труднощів та шляхів їх подолання. Така система вправ дозволить сформувати у студентів-перекладачів навички роботи з англійською газетною лексикою з урахуванням її семантичних, стилістичних та прагматичних особливостей. Газетний підстиль англійської мови характеризується використанням специфічних лексичних одиниць, що належать до різних тематичних та функціональних пластів. Їх адекватний переклад українською мовою потребує формування у студентів відповідних лексико-граматичних навичок. Запропонована система вправ спрямована на поетапне оволодіння перекладацькими стратегіями при роботі з англійською газетною лексикою з урахуванням її багатоаспектності. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці комплексних навчальних посібників з методики навчання перекладу англійських газетних текстів.

Таким чином, на початковому етапі студентам пропонується ознайомитися із жанрово-стилістичними рисами газетних текстів, проаналізувавши зразки англійських газет.

На наступному етапі формуються вміння самостійної роботи з газетними текстами. Доречними є такі вправи:

- підбір контекстуальних синонімів та антонімів;
- редагування заголовків;
- трансформація структури речень;

- переклад окремих фрагментів з акцентом на складній лексиці [19].

На завершальному етапі студентам пропонується самостійно перекласти газетну статтю з подальшим аналізом та виправленням типових помилок.

Доречними є також позааудиторні форми роботи:

- складання глосаріїв суспільно-політичних термінів;
- анотування перекладів англомовних газетних статей;
- підготовка доповідей про особливості мови окремих газетних видань [19].

Ефективними є інтерактивні форми роботи – перекладацькі тренінги, ділові ігри, дискусії.

Аналіз наукової літератури [19; 16; 17] засвідчує, що традиційні методики навчання перекладу газетних текстів базуються насамперед на виконанні вправ репродуктивного характеру: переклад окремих речень, заміна лексики та граматичних структур, стилістичне редагування тощо. Такі вправи дають змогу формувати базові навички, проте їх недостатньо для підготовки фахівця, здатного самостійно розв'язувати складні перекладацькі завдання.

Отже, постає необхідність удосконалення методики навчання перекладу англомовних газетних текстів шляхом запровадження сучасних методів, що ґрунтуються на діяльнісному, особистісно орієнтованому та компетентнісному підходах.

На першому етапі доцільно використовувати метод аналізу тексту, що передбачає дослідження лексико-граматичних, стилістичних особливостей газетних публікацій.

Наступний етап включає репродуктивні вправи: підбір синонімів, трансформація речень, переклад окремих фрагментів з акцентом на складній лексиці.

Ключовим є використання методу проєктів, за якого студенти виконують переклад газетної статті як самостійний творчий проєкт з наступною презентацією та обговоренням результатів [18, с. 91].

Доцільними є також дискусії, мозкові штурми, перекладацькі конкурси та інші інтерактивні методи [16]. Вони сприяють розвитку критичного мислення,

творчих здібностей, командної роботи. Ефективним є використання веб-квестів – онлайн-проектів з пошуку, аналізу та перекладу інформації з англомовних газетних сайтів. Це дозволяє моделювати реальну професійну діяльність перекладача. Запропонована методика, що поєднує традиційні й інноваційні методи, сприятиме формуванню перекладацької компетентності студентів-філологів щодо роботи з англомовними газетними текстами.

Запропонована методика навчання перекладу англомовних газетних текстів ґрунтується на сучасних підходах та передбачає поетапне оволодіння студентами-філологами відповідними перекладацькими компетентностями. Її впровадження сприятиме формуванню конкурентоспроможних фахівців, здатних якісно виконувати переклади англомовних газетних текстів відповідно до усіх жанрово-стилістичних вимог. Подальшого дослідження потребують питання використання інформаційно-комунікаційних технологій для навчання перекладу газетних текстів.

3.2 Поняттєва структура методики навчання перекладу газетної лексики з англійської на українську мову

Іноземна мова є важливим елементом підготовки сучасного фахівця будь-якого профілю. Володіння іноземною мовою розглядається як невід'ємна складова професійної компетентності. При цьому акцент робиться на практичному застосуванні мови у професійній сфері.

Основною метою вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах є формування у студентів професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетенції. Це передбачає оволодіння вміннями професійного спілкування в усній і письмовій формах для розв'язання задач, пов'язаних з майбутньою діяльністю.

Вивчення іноземної мови сприяє розвитку особистісних якостей, необхідних для успішної професійної кар'єри, таких як комунікабельність, відкритість, толерантність. Крім того, іноземна мова слугує засобом постійного

оновлення знань за фахом через можливість спілкування з іноземними колегами та доступ до зарубіжних джерел інформації.

Для досягнення цілей професійно орієнтованого навчання іноземної мови необхідно дотримуватися наступних принципів:

- Спрямованість навчального процесу на кінцевий практичний результат - формування професійних комунікативних умінь.
- Врахування потреб студентів різних спеціальностей при відборі тематики та лексики.
- Автентичність навчальних матеріалів, їх відповідність реальним ситуаціям професійного спілкування.
- Інтегроване навчання мови та фахових дисциплін, використання міжпредметних зв'язків.
- Застосування інтерактивних форм і методів навчання, які стимулюють пізнавальну активність.
- Створення мовного середовища, максимально наближеного до реального професійного спілкування [20].

Такий комплексний підхід дасть змогу підготувати конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно застосовувати іноземну мову для вирішення професійних завдань та особистісного розвитку.

У сучасному світі, де інформація поширюється стрімкими темпами, особливого значення набуває вміння швидко та якісно перекладати різноманітні тексти, зокрема газетні. Адже саме ЗМІ часто виступають джерелом оперативної інформації та новин для міжнародної спільноти. Отже, підготовка компетентних фахівців у галузі перекладу, здатних професійно виконувати переклад газетних текстів, є вкрай необхідною. Це вимагає розроблення спеціальної методики навчання студентів перекладу газетної лексики, враховуючи всі її особливості. Далі ми розглянемо поняттєву структуру такої методики навчання перекладу газетної лексики з англійської на українську мову:

- Мета – навчити студентів адекватно перекладати газетну лексику з англійської мови українською з урахуванням лексико-граматичних, стилістичних та прагматичних особливостей.
- Зміст – газетна лексика сучасної англійської мови, її класифікація, особливості перекладу різних лексико-граматичних явищ, стилістичні та прагматичні аспекти перекладу.
- Принципи – комунікативної спрямованості навчання, урахування рідної мови студентів, зв'язку теорії з практикою, наочності тощо.
- Методи – пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, аналіз конкретних ситуацій, виконання перекладацьких вправ і завдань.
- Засоби – автентичні газетні тексти, двомовні та одномовні словники, посібники, підручники, аудіо/відеоматеріали.
- Форми – практичні заняття, самостійна робота, консультації.
- Результат – сформовані навички та вміння адекватного перекладу газетної лексики, готовність до професійної перекладацької діяльності.

Навчання перекладу тісно пов'язане з рівнем мовної підготовки студентів. Коли вони добре володіють мовами оригіналу й перекладу, навчання зосереджується на формуванні власне перекладацької компетентності.

Перекладацька компетентність – це вміння витягувати інформацію з тексту однією мовою і адекватно передавати її текстом іншою мовою. Її формування сприяє всебічному розвитку майбутніх перекладачів. Перекладацька компетентність багатоаспектна. Вона включає: мовну компетентність у рецептивному й продуктивному плані; комунікативну компетентність; власне перекладацьку компетентність; технічну компетентність; особистісні якості. Перші три складові характерні для будь-якого перекладу. Останні дві специфічні для усного послідовного перекладу.

Таким чином, перекладацька компетентність – це інтегративна здатність, що ґрунтується на знаннях основ перекладу й уміннях адекватно передати не лише зміст, а й стиль, жанр, манеру викладу оригіналу. Її формування - ключове завдання підготовки кваліфікованих перекладачів [34, с.10]. Успіх її формування

значною мірою залежить від того, наскільки методично чітко організовано навчальний процес.

Всі компоненти перекладацької компетентності зображені на рисунку 1.

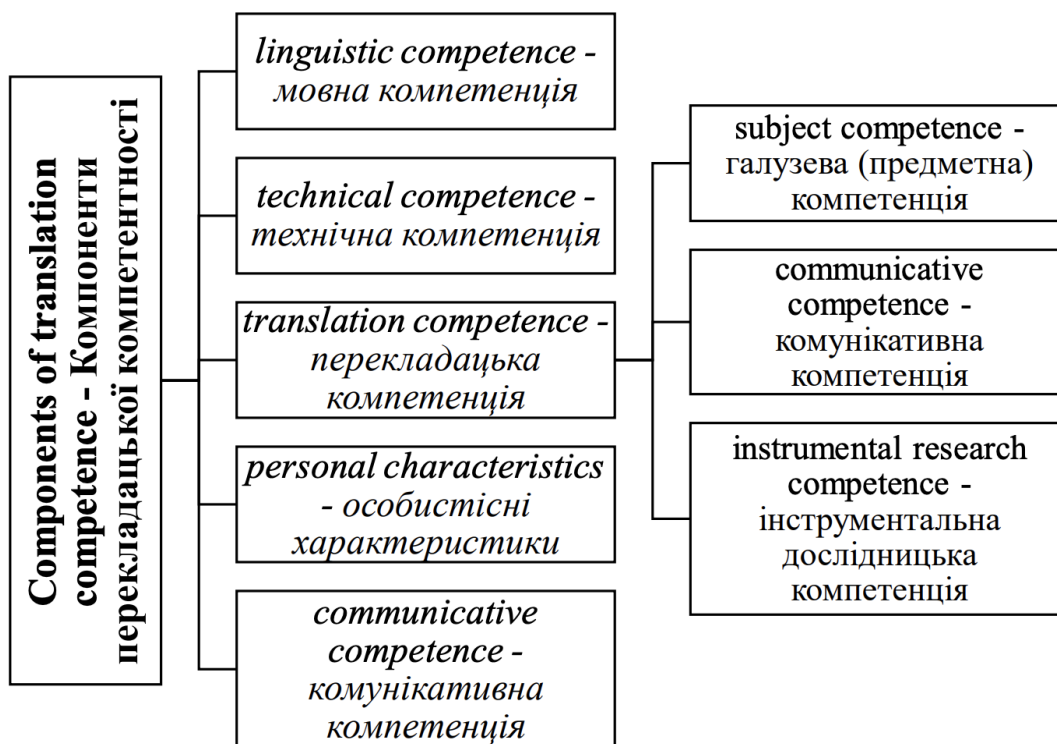

Рис.1. Компоненти перекладацької компетентності

Особисті характеристики перекладача – це якості і настанови, які визначають його діяльність. Вчені вирізняють дві шкали їхньої оцінки: від ризикового та обачливого та від наполегливого до капітулянтського підходів [20, с. 343].

Components of translation competence – Компоненти перекладацької компетентності:

linguistic competence – мовна компетенція technical competence – технічна компетенція

translation competence – перекладацька компетенція subject competence – галузева (предметна) компетенція communicative competence – комунікативна компетенція instrumental research competence – інструментальна дослідницька

компетенція *personal characteristics* – особистісні характеристики *communicative competence* – комунікативна компетенція

Перекладацька компетенція є багаторівневою структурою, але дослідники однозначно погоджуються лише щодо трьох складових: комунікативна компетенція (МО та МП), галузева (предметна) компетенція та інструментальна дослідницька компетенція.

Висновки до 3 розділу

Методика викладання перекладу українською мовою газетної лексики англomовної преси є важливим напрямом сучасної перекладознавчої науки. Адже в умовах глобалізації та інформатизації суспільства зростає потреба у фахівцях, здатних якісно і оперативно перекладати різноманітні тексти, зокрема матеріали з англomовних ЗМІ.

Дослідження показало, що газетна лексика англійської мови має низку характерних лінгвістичних та стилістичних особливостей. Відповідно, методика навчання її перекладу українською повинна комплексно враховувати ці особливості. Її понятійна структура охоплює мету, зміст, принципи, методи, засоби та організаційні форми навчання. Головною метою є формування професійної перекладацької компетентності студентів, розвиток їхніх умінь адекватно перекладати газетні тексти.

Для успішного оволодіння методикою навчання перекладу газетної лексики студенти повинні мати ґрунтовну філологічну та перекладацьку підготовку. Ключовими є розвиток мовної, мовленнєвої та комунікативної компетентності майбутніх перекладачів. Отже, подальші дослідження доцільно присвятити розробці практичних рекомендацій щодо впровадження описаної методики у навчальний процес вишів.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У сучасному світі вивчення загальної теорії перекладу є вкрай необхідною наукою, не кажучи вже про теорію газетно-інформаційного перекладу. Дослідження особливостей перекладу цього жанру, зважаючи на постійне зростання видань газетно-інформаційних матеріалів, набуває значної популярності. Відповідно збільшується і потреба вивчати іноземну мову, зокрема англійську, з метою подальшого її практичного застосування у газетно-інформаційній сфері. Саме в цьому і полягає актуальність означеної теми.

У процесі дослідження всі зусилля були спрямовані на вивчення лінгвістичних та екстралінгвістичних аспектів газетно-інформаційного перекладу.

Поставлені цілі і завдання були досягнуті та вирішені. Під час вивчення особливостей перекладу газетної лексики було виявлено лексико-граматичні чинники перекладу, показано характерні риси перекладу аббревіатур, скорочень і фразеологізмів. Також розкрито стилістичні прийоми, що домінують у газетно-інформаційних текстах.

Крім того, було встановлено засоби і методи передачі інформації, до яких вдається перекладач, працюючи з газетно-інформаційним текстом.

Аналізуючи та досліджуючи переклади газетно-інформаційних матеріалів, ми дійшли таких висновків:

1. Переклад газетно-інформаційних повідомлень характеризується значним, хоча і не повним паралелізмом лексичного складу – для багатьох слів оригіналу можна знайти найбільш близькі за значенням перекладацькі відповідники.

2. При перекладі газетних текстів простежується використання в перекладі синтаксичних структур, аналогічних структурам оригіналу.

3. Найбільша еквівалентність досягається при перекладі суспільно-політичних статей, а найменша - при перекладі розмовної лексики.

4. Перекладаючи газетні заголовки, у більшості випадків спостерігається відсутність лексичної та синтаксичної відповідності. Проте зберігаються мета комунікації, ідентифікація тієї самої ситуації, що й в оригіналі, та загальні поняття, за допомогою яких створюється загальна картина тексту.

На основі проведеного дослідження можна зробити такі загальні висновки щодо особливостей перекладу газетної лексики. По-перше, газетній лексиці притаманний широкий спектр тематичних груп: суспільно-політична, економічна, науково-технічна, спортивна та ін. Це вимагає від перекладача відповідних фонових знань. По-друге, в газетних текстах часто трапляються різноманітні реалії, безеквівалентна лексика, імена, назви. Їх адекватний переклад потребує застосування описового методу, транслітерації чи транскрипції. По-третє, газетним заголовкам притаманне використання стилістичних прийомів, гри слів, каламбурів. Відтворення їх експресивно-емоційного забарвлення вимагає творчого підходу перекладача. По-четверте, для газетних текстів характерні стислість, лаконічність, стандартизація мови. Перекладач повинен враховувати ці особливості і не використовувати зайвих слів та конструкцій.

Отже, успішний переклад газетної лексики вимагає від фахівця ґрунтовної мовної підготовки, широкого кругозору, творчих здібностей та досвіду роботи з різними функціональними стилями мови.

Я, Шульга Світлана Євгенівна, своїм підписом засвідчую, що моя кваліфікаційна робота «Особливості перекладу газетної лексики» виконана з дотриманням усіх вимог до наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійно та індивідуально. Під час написання роботи я дотримувалась принципів академічної доброчесності та несу відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Шульга С.Є.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Наукова література

1. Акоп'янц Н. М. Лексико-стилістичні особливості перекладу англомовних текстів ЗМІ на українську мову / Н. М. Акоп'янц, М. Ю. Ворожбіт // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ": зб. наук. пр. Сер.: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – No 13 (1185). – С. 59-63.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф.С. Бацевич. К.: Академія, 2014. 344 с.
3. Бурдейна Г. М. Особливості перекладу в сучасному інформаційному просторі. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2019. No 39. С. 181–183.
4. Валігура О.Р. Особливості газетно-публіцистичного стилю. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2022. Вип. 25. С. 53-55.
5. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. Фахова українська мова.: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 272 с.
6. Гонтаренко А.С. Англомовні газетні заголовки та їх переклад українською мовою [Електронний ресурс] / Режим доступу: URL: <http://lingvj.oa.edu.ua/articles/2014/n45/65.pdf>
7. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Вінниця: Нова книга, 2016. 592 с.
8. Коптілов В. В. Актуальні проблеми перекладу і локалізації комп'ютерних ігор. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2019. Вип. 15. С. 93-99.
9. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови: навч. посіб. Київ: ВЦ "Академія", 2017. 360 с.
10. Мірам, Г.Е., Гон, О.М. Професійний переклад: Навчальний посібник Г.Е.Мірам О.М.Гон. – К. : Ельга, Ніка–Центр, 2013. – 136 с.
11. Нетреба М. М. Стилістичні особливості публіцистичних текстів / М. М. Нетреба // Інформаційне суспільство. 2015. Вип. 22. С. 6-10.

12. Остроушко О. А. Лексичні трансформації при перекладі англійських інформаційних текстів українською мовою/ О.А.Остроушко. – К. :Філологічні студії, 2020. – 208 с.
13. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації / Почепцов Г.Г. – К.: Видавничий центр „Київський університет”, 2015. – 308 с.
14. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови: підруч. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти / О. Д. Пономарів. Вид. 3-тє, переробл. і допов. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2020. 246 с.
15. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації / Г. Г Почепцов. К. : Спїлка рекламїстів України, Українська асоціяція паблїк рїлейшнз, 2016. 175 с.
16. Романюк С. К. Типологічні особливості рекламного дискурсу/ С. К. Романюк // Вісник Житомирського державного університету. – Серія: Філологічні науки. –2013. – No 54. – С. 228-231.
17. Серебрянська І. М. Концепт «освіта» в дискурсивних вимірах: автореф. дис. ... д-ра філол. наук. Київ, 2019. 36 с.
18. Серебрянська І. М. Освіта в Україні : спостереження крізь призму мовної картини світу: монографія. Харків: Вид-во Іванченка І.С., 2018. 416 с.
19. Стрілець Н. В. Особливості перекладу текстів масової комунікації. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2013. No 95. С. 235-239.
20. Черноватий Л.М. Методика викладання перекладу як спеціальності: підручник. Вінниця: Нова книга, 2013. 376 с.
21. Швачко С. О. Особливості перекладу англійських газетних заголовків. Вісник СумДУ. Серія «Філологія». 2018. No 1. С. 110-114.
22. Шевлякова Ю. О. Особливості дискурсу Інтернет-ЗМІ (на матеріалі англійських он-лайн журналів для підлітків) / Ю. О. Шевлякова // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер.: Філологічна. - 2013. - Вип. 38. - С. 239-242.
23. Шепель Ю. О. Медіа-дискурс як засіб маніпулятивного впливу на читача//Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. С. 19-23.

24. Bell A. "Approaches to Media Discourse", London, Blackwell, 2016.
25. Crystal D. Text and discourse // The Cambridge Encyclopedia of Language. Second edition. Cambridge: Cambridge university press, 2017. P. 116-117.
26. Dijk T. A. van. Discourse and Communication: New Approaches to the Analysis of Mass Media Discourse and Communication / Teun A. van Dijk, Walter de Gruyter. Berlin, 2015. 367 p.
27. Montgomery M. «Introduction to Language and Society» OUP, 2012. 374p.
28. Meinhof U. Discourse // The Blackwell Dictionary of Twentieth Century Social Thought / in Outhwaite W., Bottomore T. (eds.). Oxford: Blackwell, 2013. P.161-162.
29. Mills Sara Discourse / Sara Mills. Routledge, 2017. 177 p.
30. Nunan D. Discourse analysis. Introducing. London: Penguin Books Ltd. P. 6.
31. Theories of pedagogy and the development of philological sciences: collective monograph / Miroshnyk S. – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2023. 174 p. Available at : DOI – 10.46299/XXX-XXX-XXX

Довідкова література

32. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://www.inmo.org.ua/sum.html>.
33. ABBYY Lingvo 9.0
34. Longman Business English Dictionary, 2020
35. Longman Dictionary of Contemporary English, 2020
36. Longman Idioms Dictionary, 2020
37. The Oxford Russian Dictionary., edited by Pual Falla. Oxford-Moscow, 2017. – 737 с

Ілюстративна література

38. Coal miners want Joe Manchin to reverse opposition to Build Back Better.
URL: <https://abcnews.go.com/business/coal-miners-joe-manchin/index.html>.
39. Cancer: The drink that could double your risk of multiple cancers - lots consumed in UK. URL: <https://www.nytimes.com/lifestyle/health/1539407/cancer-riskalcohol-intake-head-neck>.
40. Dog looks after newborn baby abandoned in field like one of her own puppies. URL: <https://www.express.co.uk/news/world/1539485/dog-news-babyChattisgarh-province-India>.
41. Death In Paradise's Marlon Pryce star opens up about 'intimidating' co-star. URL: <https://www.thetimes.co.uk/article/showbiz/tv-radio/1539414/Death-InParadiseMarlon-Pryce-intimidating-co-star>.
42. Daily Worker, newspaper. London, April, 2020
43. Financial Times, newspaper. July 18/ July 19, 2017
44. Malaysia hit by the worst floods in decades.
URL: <https://www.bbc.com/news/av/world-59749146>.
45. Thailand King Maha Vajiralongkorn crowned in elaborate three-day celebration. URL: <https://edition.cnn.com/asia/thailand-coronation-kingintl/index.html>.
46. The Exit, Voice, and Struggle to Return of Chinese Political Exiles.
URL: <https://www.jstor.org/stable/2759616>.
47. The secret lives of Ghislaine Maxwell and Jeffrey Epstein.
URL: <https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-59737125>.
48. Why China could win the new global arms race.
URL: <https://www.theaustralian.com.au/world-asia-china-59600475>.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

1. Amateur Sleuthing Uncovers History of Toxic Waste disposal at Redevelopment Site

Newly discovered records of illegal hazardous waste dumping raise fresh doubts over developer transparency and regulatory oversight. Amateur sleuthing has unearthed archival records from the 1980s showing how the site of a proposed housing development in Lincoln Heights, north of Downtown Los Angeles, was once a massive illegal hazardous waste dump that led to a milestone prosecution in California. The findings raise questions anew about plans to remediate the property, the Department of Toxic Substances Control’s regulatory oversight of the project and how important information might have been hidden from a largely low income community already highly distrustful of the planned development. A landmark investigation in 1984 found that employees from the American Caster Corporation had buried 252 barrels of toxic waste across a portion of the five-acre site. According to online database records, a landmark investigation by the Los Angeles District Attorney’s office in 1984 found that employees from the American Caster Corporation had buried 252 barrels of toxic waste — many of them highly corroded and leaking by the time they were removed — in “cavernous holes” across a portion of the five-acre site now earmarked for the Avenue 34 Project, a 468-unit apartment complex. The disposal site in question was at 141 West Ave. 34. These records only recently surfaced, however, because of a local resident who conducted an online archival search of the Los Angeles Times and other newspapers. None of the key documents on the DTSC’s public EnviroStor database — those that typically list information on hazardous waste releases — mention the site’s history as an illegal waste dump. Multiple environmental reviews authorized by the site owners over years also fail to mention it. A 2019 mixed-use project report states “there are no reported spills, releases, or violations” associated with the site where the 252 barrels of toxic waste were illegally dumped in the early 1980s. “[B]ased on the available information,” the report declares, “the listings do not represent a significant

environmental concern.” In response to questions concerning what the Los Angeles City Planning Department knew about the illegal waste disposal, a spokesperson pointed to a 2017 report that forms part of the project’s environmental review process. That report found “no indication from a review of regulatory records and a Project Site inspection that the Project Site has had any problems concerning the storage, usage or disposal of hazardous materials in relation to these properties.”

2. Most of the 52-gallon barrels, which held a highly toxic soup of chemicals including xylene and toluene, contained less than five gallons of waste by the time they were hauled away

According to archival newspaper records, American Caster Corporation employees buried the drums over the course of four years, also allegedly pouring toxic waste directly into the city sewer system. Most of the 52-gallon barrels, which held a highly toxic soup of chemicals including xylene and toluene, contained less than five gallons of waste by the time they were hauled away, according to reports. The company’s president and vice president were both handed fines and six-month prison sentences, and the company was ordered to run a \$15,000 advertisement in the Times relaying news of the crimes. The punishments handed down in the case, led by the Los Angeles Hazardous Waste Strike Force, constituted California’s first prison sentences for industrial polluters, according to an L.A. Times article from March 1985. Councilmember Gil Cedillo filed a motion in April — one ultimately tabled — to provide the proposed development up to \$105 million in tax-exempt bond funding. In an emailed response to questions, spokesman Conrado Terrazas Cross wrote that while Cedillo was “not aware” of the illegal toxic dump, “He would have disclosed his knowledge of this incident to the public,” if he had. This marks the latest twist in the tale of the proposed Avenue 34 redevelopment project, which immediately abuts residences and an elementary school in one of the most environmentally burdened areas in the state. Local community members and environmental advocates strongly insist that had it not been for the concerted pressure they have placed on the DTSC — the

state agency that signs off on the building permit — the project would have already broken ground. The DTSC is also coming under pressure from local politicians. In a letter Thursday to the agency, L.A. County Supervisor Hilda Solis, in whose district Lincoln Heights sits, expressed “deep concerns” over the adequacy of the draft work plan, writing that “insufficient consideration” has been paid to the potential migration of pollution underneath surrounding homes, schools and businesses.

3. The Crossing: How Californians’ Health Is Tied to Wealth and Race

In a special podcast series, Mark Kreidler talks to experts and advocates about the economic and racial determinants of health in the Golden State. With 41 years as a registered nurse and a lived experience as the biracial daughter of Japanese and African-American parents, Cathy Kennedy, co-president of the California Nurses Association, is certain of one thing. “Health care,” she says, “is a human right.” (Disclosure: The CNA is a financial supporter of this website.) But in California, as elsewhere across the U.S., health care is a human right only in theory. Increasingly and unerringly, health outcomes in the state are driven by such factors as race, ethnicity and income — and the divide between the haves and have-nots is growing. The COVID-19 pandemic set into motion a display of what happens when entire groups of people are left behind in the health care conversation — the culmination, experts say, of decades of neglect in an industry that is built to squeeze profit out of those who can afford to pay, and to ignore or underserve the rest of the population. With Capital & Main’s weeklong podcast series *The Crossing*, we take a closer look at the intersection of health, wealth and race in California. The same groups that have constantly struggled to access health care in the state — lower income families, Blacks and Latinos, immigrant workers, the homeless — are disproportionately represented among both COVID cases and deaths. But the pandemic exposed those inequities more than it exacerbated them. The roots of the problem lie in a health system mired in top-heavy administration, often steered by those with the most political and lobbying power. And

those who propose concrete solutions, such as single payer or Medicare for All, face intense pushback from companies with billions of dollars in spending power.

4. Gov. Newsom Vetoes Union Vote-by-Mail Bill for Farmworkers
Assembly Bill 616 would have made it easier for California farmworkers to vote to unionize by allowing them to fill out and mail ballots as absentees

Almost before the farmworker voting rights march set out for Sacramento last week, their 217-mile pilgrimage was cut short by the governor's veto of the bill they supported. The march sought to press Gov. Gavin Newsom to sign a bill that would have brought farmworker union elections into line with the voting process used in California general elections. Instead, the governor refused to allow changes in a 50-year-old election process that workers say favors growers — changes that he has advocated for in general elections, like the recall vote he just overcame. Co-published by The American Prospect “Why was the absentee ballot process good for the governor when he depended on it to defeat the recall, but not good for farmworkers?” asked Teresa Romero, president of the United Farm Workers. AB 616 would have made it easier for farmworkers to vote to unionize by allowing them to fill out and mail ballots as absentees, just as voters do in a general election. Under AB 616 a union could distribute ballots to workers at home, which they could mail back to California's Agricultural Labor Relations Board in envelopes that keep the vote confidential, just like voters can do in any political election. Newsom, in a veto statement, said he “has worked tirelessly to protect and support workers across California.” However, he added, “This bill contains various inconsistencies and procedural issues related to the collection and review of ballot cards.” No specifics were given in the message or beforehand to the union and the bill's sponsors.

5. Voting rights for farmworkers came with the passage of the Agricultural Labor Relations Act in 1975, after decades of conflict in California fields

Agribusiness has fought laws giving farmworkers a legal process for organizing unions since agricultural and domestic labor was excluded from the National Labor Relations Act in 1935. One result is that less than 1% of farmworkers belong to unions today. After the recall election was over, Newsom continued to sit on AB 616. Finally, the union and its supporters decided to start walking to Sacramento to demonstrate their commitment and ask him to sign it. The march was due to take 19 days, following in the footsteps of the original farmworker march to Sacramento in 1967, during the famous Delano grape strike that marked the beginnings of the UFW. Sen. Alex Padilla, appointed by Newsom to fill Vice President Kamala Harris' seat, supported the bill. "As Secretary of State," Padilla said in a written statement, "I was proud to support and implement changes in state law to make it easier for people to exercise their right to vote. Farm workers should have similar opportunities as they exercise their longstanding right to vote in a union representation [election]." Voting rights for farmworkers can't be taken for granted. They came with the passage of the Agricultural Labor Relations Act in 1975, after decades of conflict in California fields. Last week's farmworker march sought to remind the governor of that history by starting in Farmersville, site of one of the key conflicts that led to the creation of the United Farm Workers union.

PE3IOME SUMMARY

In the 21st century, mass media continues to act as an active element of the ideological, political and socio-economic system. In today's world, mass media is increasingly used to persuade the public in order to achieve certain political, social, economic, religious or cultural goals.

One of the features of newspaper vocabulary translation is the use of a large number of foreign words, especially Anglicisms. The translator needs to know the meanings of these words and find adequate equivalents in Ukrainian. Abbreviations and acronyms that require deciphering in translation are also common. The use of specific terminology from various fields is characteristic, which requires the translator to have knowledge in these areas. It is important to correctly convey the emotional and expressive coloring of newspaper texts using stylistic means of the native language.

The **aim** of the study is to identify the features and difficulties of translating headlines from contemporary English-language newspapers and to study media discourse as an active element of the information and communication space.

To achieve this goal, the following **objectives** need to be addressed:

- Analyze the concept of media discourse as an active element of the information and communication space;
- Consider media discourse in the system of communicative types of discourse;
- Identify typological characteristics of media discourse;
- Substantiate the relationship between the concepts of "media discourse" and "media text" in modern media linguistics;
- Explore the concept, main features of the modern newspaper-journalistic style, main functions of a newspaper text;
- Classify headlines of modern English-language newspapers;
- Analyze the application in the educational process of translating headlines from modern English-language newspapers;

- Identify translation challenges and topical issues of headlines in modern newspapers;

- Analyze modern English-language newspapers.

The **object** of the study is media discourse, and its **subject** is headlines in modern English-language online newspapers and the difficulties of their translation.

In the first chapter of my work, the main features of newspaper vocabulary translation were studied.

Modern translation covers a wide range of areas: politics, economics, law, science and technology, education, culture, etc. Accordingly, there are different types of translation: literary, scientific and technical, socio-political, military, religious, legal translation. Each of these types has certain linguistic, semantic and functional features that the translator needs to take into account.

In the information society, translation in the field of mass communication - the translation of journalistic, informational and advertising texts - is of particular importance.

Newspaper vocabulary in the English-language press is often characterized by specific terminology, idioms, phraseological units and cultural-specific elements that can pose a challenge for the translator.

1. Contextual relevance. Newspaper material has the peculiarity of being topical and relevant, which requires the translator to have not only linguistic, but also cultural knowledge. The translator needs to understand the context of the article in order to preserve its original meaning in the translated language.
2. Specifics of newspaper vocabulary. Elements such as slang, jargon, street names, geographical concepts and other specific terminology may not have a direct equivalent in another language, requiring a creative approach from the translator.
3. Cultural adaptation. Certain concepts, especially culture-specific ones, may be unintelligible to readers from another culture. Therefore, the translator should adapt these elements in a way that would make them understandable to the target audience.

4. Stylistic consistency. It is important to preserve the stylistic coherence of the text, which often poses a challenge, especially when it comes to irony, sarcasm or humor.
5. Ethical aspects. The translator must be careful to avoid possible cultural conflicts or misunderstandings, considering the sensitivity of certain topics or concepts.

In the second chapter of my research, focus was placed on translation equivalence in English-language press texts.

The American press has a diverse nature, ranging from serious publications to so-called "yellow press". It is important for a translator to understand and emulate such characteristic features of the American press as:

1. Colloquial-familiar style in certain materials.
2. Use of jargon and periphrasis to provide emotional coloring.
3. Formality in the use of headlines and forms of address.
4. Peculiarities of newspaper headlines that should be short and attractive to the reader.
5. Lexical features of newspaper and informational materials, including the use of proper names, names and terms.
6. Use of specialized terminology in articles.

When considering the syntactic features of English-language media discourse, it is important to identify the main syntactic units - phrases and sentences. A phrase is the simplest syntactic unit of language, consisting of two or more full-meaning words connected by grammatical and semantic relationships. A sentence is an integral language unit consisting of words with a grammatically and intonationally formatted structure. A sentence is the primary means of expressing and forming a thought.

For example, consider the following passage: "*All football fans know who Diego Maradona is. Anyone who understands music is familiar with Mozart's work. And those who like literature, of course, attach great importance to Mo Yan.*" In this fragment, phrases and sentences are used to convey information about famous personalities in football, music and literature.

When analyzing the syntactic features of a text, other stylistic devices can be identified, such as inversion, which involves changing the word order in a sentence in order to add solemnity and emphasize the importance of information. For example, “*As one of the three 'canonical' drugs in the history of mankind, aspirin is widely used as an antipyretic, analgesic and anti-inflammatory agent*” uses inversion to emphasize aspirin's status.

Linguistic factors of translation

Semantic adequacy: One of the key tasks of the translator is to ensure semantic adequacy, that is, the accurate conveyance of the meaning and intention of the author. Newspaper articles often contain idioms, set phrases and metaphors that can be difficult to translate. The translator must be able to choose equivalent expressions and clearly convey the information without loss of meaning.

Style and register: Newspaper texts can vary in style and language register depending on the genre and specifics of the publication. The translator must take these features into account and use an appropriate style and register in the translation. For example, translating an article from a scientific journal may require a more formal style than translating a newspaper column.

Lexical and grammatical choice: The choice of vocabulary and grammatical constructions affects the clarity and naturalness of the translation. Some words or constructions can have more than one meaning, and it is important to choose the option that best suits the context. In addition, different languages have their peculiarities regarding word order and sentence structure, which also requires the translator's attention.

Cultural adaptation: Newspaper articles often contain references to cultural or historical features that may be unfamiliar to readers of another language. The translator must take these aspects into account and try to ensure intelligibility for the target audience, perhaps by providing explanations or adapting the context.

Extralinguistic factors of translation

Audience: Understanding the target audience is an important extralinguistic factor. The translator must take into account the peculiarities of readers, their

expectations and level of expertise on a given topic. For example, translating a newspaper article for a scientific journal may require more technical terminology for a specialized audience.

Context of publication: The place and time of publication can also influence the translation. For example, current events often require rapid translation so that the information is available to readers in member countries or other regions of the world.

Editorial requirements: The editorial requirements of a particular publication or editorial board are also important. Some publications may have their own style standards that affect translation. The translator must be familiar with these requirements and adhere to them.

*Regarding grammatical features, English-language newspapers widely use:
the indefinite form of the verb - toResume, toVote, which requires translation by personal forms of the verb or a noun: to vote - to vote;*

the passive voice of the verb to avoid mentioning the subject of the action. It is translated by the passive voice or impersonal forms: Thebuildingwasdestroyed - The building was destroyed;

non-personal forms of the verb: Participle I, II, infinitive. They are translated by the corresponding forms in Ukrainian;

complex words for concise presentation: spokesman - spokesman, township - town;

compound sentences to express parallel events;

complex sentences with adverbial clauses of time, cause, condition, consequence.

The translation of newspaper and informational texts requires taking into account their communicative setting and functional dominant. This helps the translator choose the optimal translation method to achieve an adequate impact on the reader.

The third section explored teaching methods of translating English-language newspaper vocabulary into Ukrainian.

At the initial stage, students are offered to get acquainted with the genre and stylistic features of newspaper texts by analyzing samples of English-language newspapers.

At the next stage, skills of independent work with newspaper texts are formed. The following exercises are appropriate:

selection of contextual synonyms and antonyms;

editing headlines;

transforming the structure of sentences;

translation of individual fragments with a focus on complex vocabulary.

At the final stage, students are asked to independently translate a newspaper article followed by analysis and correction of typical mistakes.

Extracurricular activities are also appropriate:

compilation of glossaries of socio-political terms;

abstracting translations of English-language newspaper articles;

preparation of reports on the linguistic features of individual newspaper publications.

Interactive forms of work are effective - translation trainings, business games, discussions.

All components of translation competence are shown on SLIDE 12.

Translation competence is a multi-level structure, but researchers unanimously agree only on three components: communicative competence (SL and TL), subject area competence and instrumental research competence.

Conclusions

In the modern world, studying the general theory of translation is an extremely necessary science, not to mention the theory of newspaper-informational translation. Research on the peculiarities of translating this genre, given the continued growth in newspaper and informational publications, is gaining considerable popularity. Accordingly, the need to learn a foreign language, in particular English, is also increasing with the aim of its further practical application in the newspaper and information sphere. This is where the relevance of this topic lies.

In the research process, all efforts were aimed at studying the linguistic and extralinguistic aspects of newspaper-informational translation.

The set goals and objectives have been achieved and solved. While studying the peculiarities of newspaper vocabulary translation, the lexical and grammatical factors of translation were identified, characteristic features of the translation of abbreviations, reductions and idioms were demonstrated. The stylistic techniques that dominate newspaper and informational texts were also revealed.

In addition, the means and methods of conveying information that the translator resorts to when working with a newspaper-informational text were established.